Annus II. - Vol. II Die 9 Septembris 1910. Num. 17.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

I. *Acta Pii PP. X:* Motu Proprio, pag. 655. — II. *S. C. Consistorialis:* Nominationes Episcoporum et erectiones Dioecesum, pag. 681. — III. *S. C. de Propaganda Fide:* Erectio novae Praefecturae Apostolicae de Katanga in Congo Belgico, pag. 682. — IV. *S. C. Rituum:* Canonizationis B. M. Magdalenae Sophiae Barat, pag. 683; Beatificationis et Canonizationis Ven. Servi Dei Viti Di Netta, pag. 685; Dubiorum quorundam resolutio, pag. 688. — V. *S. Romana Rota:* Nullitatis matrimonii, pag. 691; Citatio edictalis, pag. 698. — VI. *Signatura Apostolica:* Redditionis rationum, pag. 699. — VII. *Secretaria Status:* Epistola, pag. 701.

Diarium Romanae Curiae: Avvisi di concorso, pag. 702.

ROMAE
TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

MDCCCCX.

Directio: Palazzo della Cancelleria. — Roma.
Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana. — Roma.

Pretium annuae subnotationis.
Pro Italia, L. 12. — Extra Italiam, L. 15.
Unius fasciculi, L. 1.

« *Bis* fere *in mense* (Commentarium) *prodibit, ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* ». (Ex *Commentarii Officialis* ratione, die 29 Octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

ACTA PII PP. X

PAG.

Sacrorum Antistitum. - Motu Proprio quo quaedam statuuntur leges ad modernismi periculum propulsandum. - *1 septembris 1910* . . 655

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS.

I. Nominationes Episcoporum. 681
II. Erectio Dioecesum . . . . . »

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE.

Erectio novae Praefecturae Apostolicae de Katanga. - *5 augusti 1910* . . 682

S. CONGREGATIO RITUUM.

I. *Romana seu Parisien.* - Canonizationis B. Magdalenae Sophiae Barat, Virginis, Fundatricis Societatis Sororum a S. Corde Iesu. - *22 iulii 1910* 683
II. *Tropien. seu Nucerina Paganorum.* - Beatificationis et Canonizationis Ven. Servi Dei Viti Michaelis Di Netta, Sacerdotis professi, e Congregatione Sanctissimi Redemptoris. - *22 iunii 1910* . . 685
III. *Tunquen.* - Resolutio dubiorum circa consuetudines in Missa neosacerdotis, expositionem Sanctissimi Sacramenti, usum candelarum ex cera stearina, palmatoriam in officio Feriae VI, in Parasceve, benedictionem in Communione extra Missam et benedictionem cum Augustissimo Sacramento in ianua Ecclesiae post processionem. - *30 iulii 1910* 688

SACRA ROMANA ROTA.

I. *Cracovien.* - Nullitatis matrimonii. - *11 iunii 1910* 691
II. S. Christophori de Habana. - Nullitatis matrimonii. - *Citatio edictalis. - 24 augusti 1910* 698

SIGNATURA APOSTOLICA.

Platien. - Redditionis rationum. - *26 iunii 1910* 699

Annus II. - Vol. II. Die 9 Septembris 1910. Num. 17.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. X

MOTU PROPRIO

QUO QUAEDAM STATUUNTUR LEGES AD MODERNISMI PERICULUM PROPULSANDUM.

Sacrorum antistitum neminem latere arbitramur, vaferrimum hominum genus, modernistas, persona quam induerant illis detracta per encyclicas Litteras *Pascendi dominici gregis* [1], consilia pacis in Ecclesia turbandae non abiecisse. Haud enim intermiserunt novos aucupari et in clandestinum foedus ascire socios, cum iisque in christianae reipublicae venas opinionum suarum virus inserere, editis libris commentariisque suppresso aut mentito scriptorum nomine. Haec audaciae maturitas, per quam tantus Nobis inustus est dolor, si perlectis iterum memoratis Litteris Nostris, consideretur attentius, facile apparebit, eius moris homines haud alios esse quam quos ibi descripsimus, adversarios eo magis timendos, quo propiores; ministerio suo abutentes ut venenatam hamis escam imponant ad intercipiendos incautos, doctrinae speciem circumferentes, in qua errorum omnium summa continetur.

Hac lue diffluente per agri Domini partem, unde laetiores essent exspectandi fructus, quum omnium Antistitum est in

[1] Dat. d. VIII septembr. MCMVII.

catholicae fidei defensione laborare, summâque diligentia cavere, ne integritas divini depositi quidquam detrimenti capiat, tum ad Nos maxime pertinet Christi Servatoris imperata facere, qui Petro, cuius principatum, licet indigni, obtinemus, dixit: *Confirma fratres tuos.* Hac nempe de causa, hoc est, ut in praesenti dimicatione subeunda confirmentur bonorum animi, opportunum duximus memorati Nostri documenti sententias et praescripta referre hisce verbis expressa:

« Vos oramus et obsecramus, ne in re tam gravi vigilan-
« tiam, diligentiam, fortitudinem vestram desiderari vel mini-
« mum patiamini. Quod vero a vobis petimus et expectamus,
« idipsum et petimus aeque et expectamus a ceteris animarum
« pastoribus, ab educatoribus et magistris sacrae iuventutis,
« imprimis autem a summis religiosarum familiarum magistris.

« I. Ad studia quod attinet, volumus probeque manda-
« mus ut philosophia scholastica studiorum sacrorum funda-
« mentum ponatur. — Utique, *si quid a doctoribus scholasti-*
« *cis vel nimia subtilitate quaesitum, vel parum considerate*
« *traditum; si quid cum exploratis posterioris aevi doctrinis*
« *minus cohaerens, vel denique quoquo modo non probabile;*
« *id nullo pacto in animo est aetati nostrae ad imitandum pro-*
« *poni* [1]. Quod rei caput est, philosophiam scholasticam quum
« sequendam praescribimus, eam praecipue intelligimus quae a
« sancto Thoma Aquinate est tradita: de qua quidquid a De-
« cessore Nostro sancitum est, id omne vigere volumus, et qua
« sit opus instauramus et confirmamus, stricteque ab universis
« servari iubemus. Episcoporum erit, sicubi in Seminariis ne-
« glecta haec fuerint, ea ut in posterum custodiantur urgere
« atque exigere. Eadem religiosorum Ordinum moderatoribus
« praecipimus. Magistros autem monemus ut rite hoc teneant,
« Aquinatem vel parum deserere, praesertim in re metaphysica,

[1] Leo XIII, Encycl. « *Aeterni Patris* ».

« non sine magno detrimento esse. *Parvus error in principio,*
« sic verbis ipsius Aquinatis licet uti, *est magnus in fine* [1]

« Hoc ita posito philosophiae fundamento, theologicum
« aedificium extruatur diligentissime. — Theologiae studium,
« Venerabiles Fratres, quanta potestis ope provehite, ut clerici
« e seminariis egredientes praeclara illius existimatione magno-
« que amore imbuantur, illudque semper pro deliciis habeant.
« Nam *in magna et multiplici disciplinarum copia quae menti*
« *veritatis cupidae obiicitur, neminem latet sacram Theologiam*
« *ita principem sibi locum vindicare, ut vetus sapientum effa-*
« *tum sit, ceteris scientiis et artibus officium incumbere, ut ei*
« *inserviant ac velut ancillarum more famulentur* [2]. — Addi-
« mus heic, eos etiam Nobis laude dignos videri, qui, incolumi
« reverentia erga Traditionem et Patres et ecclesiasticum magi-
« sterium, sapienti iudicio catholicisque usi normis (quod non
« aeque omnibus accidit) theologiam positivam, mutuato ab
« historia lumine, collustrare studeant. Maior profecto quam an-
« tehac positivae theologiae ratio est habenda : id tamen sic fiat,
« ut nihil scholastica detrimenti capiat, iique reprehendantur ut-
« pote qui modernistarum rem gerunt, quicumque positivam sic
« extollunt ut scholasticam theologiam despicere videantur.

« De profanis vero disciplinis satis sit revocare quae De-
« cessor Noster sapientissime dixit : *In rerum etiam naturalium*
« *consideratione strenue adlaboretis: quo in genere nostrorum*
« *temporum ingeniose inventa et utuiter ausa, sicut iure admi-*
« *rantur aequales, sic posteri perpetua commendatione et laude*
« *celebrabunt* [3]. Id tamen nullo sacrorum studiorum damno;
« quod idem Decessor Noster gravissimis hisce verbis monuit :
« *Quorum causam errorum, si quis diligentius investigaverit, in*
« *eo potissimum sitam esse intelliget, quod nostris hisce tempo-*
« *ribus, quanto rerum naturalium studia vehementius ferrent,*

[1] *De Ente et Essentia,* proëm.

[2] Leo XIII, Litt. ap., x dec. MDCCCLXXXIX.

[3] Alloc., « *Pergratus Nobis* » ad scientiar. cultores, VII martii MDCCCLXXX.

« *tanto magis severiores altioresque disciplinae defloruerint:*
« *quaedam enim fere in oblivione hominum conticescunt; quae-*
« *dam remisse leviterque tractantur, et quod indignius est,*
« *splendore pristinae dignitatis deleto, pravitate sententiarum*
« *et immanibus opinionum portentis inficiuntur* [1]. Ad hanc igitur
« legem naturalium disciplinarum studia in sacris seminariis
« temperari volumus.

« II. His omnibus praeceptionibus tum Nostris tum Deces-
« soris Nostri oculos adiici oportet, quum de Seminariorum vel
« Universitatum catholicarum moderatoribus et magistris eli-
« gendis agendum erit. Quicumque modo quopiam modernismo
« imbuti fuerint, ii, nullo habito rei cuiusvis respectu, tum a re-
« gundi tum a docendi munere arceantur; eo si iam funguntur,
« removeantur: item qui modernismo clam aperteve favent, aut
« modernistas laudando eorumque culpam excusando, aut Scho-
« lasticam et Patres et Magisterium ecclesiasticum carpendo,
« aut ecclesiasticae potestati, in quocumque ea demum sit, obe-
« dientiam detrectando: item qui in historica re, vel archeolo-
« gica, vel biblica nova student: item qui sacras negligunt di-
« sciplinas, aut profanas anteponere videntur. — Hoc in nego-
« tio, Venerabiles Fratres, praesertim in magistrorum delectu,
« nimia nunquam erit animadversio et constantia; ad doctorum
« enim exemplum plerumque componuntur discipuli. Quare,
« officii conscientia freti, prudenter hac in re et fortiter agitote.

« Pari vigilantia et severitate ii sunt cognoscendi ac deli-
« gendi, qui sacris initiari postulent. Procul, procul esto a sacro
« ordine novitatum amor: superbos et contumaces animos odit
« Deus! — Theologiae laurea nullus in posterum donetur, qui
« statum curriculum in scholastica philosophia antea non ela-
« boraverit. Quod si donetur, inaniter donatus esto. — Quae de
« celebrandis Universitatibus Sacrum Consilium Episcoporum
« et Religiosorum negotiis praepositum clericis Italiae tum sae-

[1] Alloc., ut supra.

« cularibus tum regularibus praecepit anno MDCCCXCVI; ea ad « nationes omnes posthac pertinere decernimus. — Clerici et « sacerdotes qui catholicae cuipiam Universitati vel Instituto « item catholico nomen dederint, disciplinas, de quibus magi- « steria in his fuerint, in civili Universitate ne ediscant. Sicubi « id permissum, in posterum ut ne fiat edicimus. — Episcopi, « qui huiusmodi Universitatibus vel Institutis moderandis prae- « sunt, curent diligentissime ut quae hactenus imperavimus, « ea constanter serventur.

« III. Episcoporum pariter officium est modernistarum « scripta quaeve modernismum olent provehuntque, si in lucem « edita, ne legantur cavere; si nondum edita, ne edantur prohi- « bere. — Item libri omnes, ephemerides, commentaria quaevis « huius generis neve adolescentibus in seminariis neve audito- « ribus in Universitatibus permittantur: non enim minus haec « nocitura, quam quae contra mores conscripta; immo etiam « magis, quod christianae vitae initia vitiant. — Nec secus iudi- « candum est de quorumdam catholicorum scriptionibus, ho- « minum ceteroqui non malae mentis, sed qui theologicae disci- « plinae expertes ac recentiori philosophia imbuti, hanc cum « fide componere nituntur et ad fidei, ut inquiunt, utilitates « transferre. Hae, quia nullo metu versantur ob auctorum no- « men bonamque existimationem, plus periculi afferunt ut sen- « sim ad modernismum quis vergat.

« Generatim vero, Venerabiles Fratres, ut in re tam gravi « praecipiamus, quicumque in vestra uniuscuiusque dioecesi « prostant libri ad legendum perniciosi, ii ut exulent fortiter « contendite, solemni etiam interdictione usi. Etsi enim Aposto- « lica Sedes ad huiusmodi scripta e medio tollenda omnem ope- « ram impendat; adeo tamen iam numero crevere, ut vix no- « tandis omnibus pares sint vires. Ex quo fit, ut serior quando- « que paretur medicina, quum per longiores moras malum in- « valuit. Volumus igitur ut sacrorum Antistites, omni metu

« abiecto, prudentia carnis deposita, malorum clamoribus post-
« habitis, suaviter quidem sed constanter suas quisque partes
« suscipiant; memores quae Leo XIII in Constitutione aposto-
« lica *Officiorum ac munerum* [1] praescribebat: *Ordinarii, etiam*
« *tamquam Delegati Sedis Apostolicae, libros aliaque scripta*
« *noxia in sua dioecesi edita vel diffusa proscribere et e manibus*
« *fidelium auferre studeant.* Ius quidem his verbis tribuitur sed
« etiam officium mandatur. Nec quispiam hoc munus officii im-
« plevisse autumet, si unum alterumve librum ad Nos detulerit,
« dum alii bene multi dividi passim ac pervulgari sinuntur. —
« Nihil autem vos teneat, Venerabiles Fratres, quod forte libri
« alicuius auctor ea sit alibi facultate donatus, quam vulgo
« *Imprimatur* appellant: tum quia simulata esse possit, tum
« quia vel negligentius data vel benignitate nimia nimiave fi-
« ducia de auctore concepta, quod forte postremum in Religio-
« sorum ordinibus aliquando evenit. Accedit quod, sicut non
« idem omnibus convenit cibus, ita libri qui altero in loco sint
« innocentes, nocentes in altero ob rerum complexus esse
« queunt. Si igitur Episcopus, audita prudentum sententia, ho-
« rum etiam librorum aliquem in sua dioecesi notandum cen-
« suerit, potestatem ultro facimus immo et officium mandamus.
« Res utique decenter fiat, prohibitionem, si sufficiat, ad clerum
« unum coërcendo; integro tamen bibliopolarum catholicorum
« officio libros ab Episcopo notatos minime venales habendi. —
« Et quoniam de his sermo incidit, vigilent Episcopi ne, lucri
« cupiditate, malam librarii mercentur mercem: certe in ali-
« quorum indicibus modernistarum libri abunde nec parva cum
« laude proponuntur. Hos, si obedientiam detrectent, Episcopi,
« monitione praemissa, bibliopolarum catholicorum titulo pri-
« vare ne dubitent; item potioreque iure si episcopales audiant:
« qui vero pontificio titulo ornantur, eos ad Sedem Apostolicam
« deferant. — Universis demum in memoriam revocamus, quae
« memorata apostolica Constitutio *Officiorum* habet, articulo

[1] XXV iun. MDCCCXCVII.

« XXVI : *Omnes, qui facultatem apostolicam consecuti sunt le*
« *gendi et retinendi libros prohibitos, nequeunt ideo legere et*
« *retinere libros quoslibet aut ephemerides ab Ordinariis loco-*
« *rum proscriptas, nisi eis in apostolico indulto expressa facta*
« *fuerit potestas legendi ac retinendi libros a quibuscumque*
« *damnatos.*

« IV. Nec tamen pravorum librorum satis est lectionem im-
« pedire ac venditionem; editionem etiam prohiberi oportet. Ideo
« edendi facultatem Episcopi severitate summa impertiant. —
« Quoniam vero magno numero ea sunt ex Constitutione *Offi-*
« *ciorum*, quae Ordinarii permissionem ut edantur postulent,
« nec ipse per se Episcopus praecognoscere universa potest; in
« quibusdam dioecesibus ad cognitionem faciendam censores ex
« officio sufficienti numero destinantur. Huiusmodi censorum in-
« stitutum laudamus quam maxime : illudque ut ad omnes dioe-
« ceses propagetur non hortamur modo sed omnino praescribi-
« mus. In universis igitur curiis episcopalibus censores ex officio
« adsint, qui edenda cognoscant: hi autem e gemino clero eligan-
« tur, aetate, eruditione, prudentia commendati, quique in do-
« ctrinis probandis improbandisque medio tutoque itinere eant.
« Ad illos scriptorum cognitio deferatur, quae ex articulis XLI
« et XLII memoratae Constitutionis praevio subsunt examini.
« Censor sententiam scripto dabit. Ea si faverit, Episcopus po-
« testatem edendi faciet per verbum *Imprimatur*, cui tamen
« proponetur formula *Nihil obstat*, adscripto censoris nomine.
« — In Curia romana, non secus ac in ceteris omnibus, censores
« ex officio instituantur. Eos, audito prius Cardinali in Urbe Pon-
« tificis Vicario, tum vero annuente ac probante ipso Pontifice
« Maximo, Magister sacri Palatii apostolici designabit. Huius
« erit ad scripta singula cognoscenda censorem destinare. Editio-
« nis facultas ab eodem Magistro dabitur necnon a Cardinali Vi-
« cario Pontificis vel Antistite eius vices gerente, praemissa,
« prout supra diximus, approbationis formula adiectoque no-

« mine censoris. — Extraordinariis tantum in adiunctis ac per « quam raro, prudenti Episcopi arbitrio, censoris mentio inter- « mitti poterit. — Auctoribus censoris nomen patebit nunquam, « antequam hic faventem sententiam ediderit; ne quid mole- « stiae censori exhibeatur vel dum scripta cognoscit, vel si editio- « nem non probarit. — Censores e religiosorum familiis nun- « quam eligantur, nisi prius moderatoris provinciae secreto « sententia audiatur: is autem de eligendi moribus, scientia et « doctrinae integritate pro officii conscientia testabitur. — Reli- « giosorum moderatores de gravissimo officio monemus num- « quam sinendi aliquid a suis subditis typis edi, nisi prius ipso- « rum et Ordinarii facultas intercesserit. — Postremum edicimus « et declaramus, censoris titulum, quo quis ornatur, nihil valere « prorsus nec unquam posse afferri ad privatas eiusdem opinio- « nes firmandas.

« His universe dictis, nominatim servari diligentius praeci- « pimus, quae articulo XLII Constitutionis *Officiorum* in haec « verba edicuntur: *Viri e clero saeculari prohibentur quominus, « absque praevia Ordinariorum venia, diaria vel folia periodica « moderanda suscipiant.* Qua si qui venia perniciose utantur, « eâ, moniti primum, priventur. — Ad sacerdotes quod attinet, « qui *correspondentium* vel *collaboratorum* nomine vulgo ve- « niunt, quoniam frequentius evenit eos in ephemeridibus vel « commentariis scripta edere modernismi labe infecta; videant « Episcopi ne quid hi, contra quam siverint, moliantur, datam- « que potestatem, si oportet retractent. Idipsum ut religiosorum « moderatores praestent gravissime admonemus: qui si negli- « gentius agant, Ordinarii auctoritate Pontificis Maximi provi- « deant. — Ephemerides et commentaria, quae a catholicis scri- « buntur, quoad fieri possit, censorem designatum habeant. « Huius officium erit folia singula vel libellos, postquam sint « edita, integre attenteque perlegere: si quid dictum periculose « fuerit, id in sequenti folio vel libello corrigendum iniungat. « Eadem porro Episcopis facultas esto, etsi censor forte faverit.

« V. Congressus publicosque coetus iam supra memoravi-
« mus, utpote in quibus suas modernistae opiniones tueri palam
« ac propagare student. — Sacerdotum conventus Episcopi in
« posterum haberi ne siverint, nisi rarissime. Quod si siverint,
« ea tantum lege sinent, ut nulla fiat rerum tractatio quae ad
« Episcopos Sedemve Apostolicam pertinent; ut nihil proponatur
« vel postuletur, quod sacrae potestatis occupationem inferat;
« ut quidquid modernismum sapit quidquid presbyterianismum
« vel laicismum, de eo penitus sermo conticescat. — Coetibus
« eiusmodi, quos singulatim, scripto, aptaque tempestate per-
« mitti oportet, nullus ex alia dioecesi sacerdos intersit, nisi lit-
« teris sui Episcopi commendatus. — Omnibus autem sacerdo-
« tibus animo ne excidant, quae Leo XIII gravissime commen-
« davit: *Sancta sit apud sacerdotes Antistitum suorum auctori-*
« *tas: pro certo habeant sacerdotale munus nisi sub magisterio*
« *Episcoporum exerceatur, neque sanctum, nec satis utile, neque*
« *honestum futurum* [1].

« VI. Sed enim, Venerabiles Fratres, quid iuverit iussa a
« Nobis praeceptionesque dari, si non haec rite constanterque
« serventur? Id ut feliciter pro votis cedat, visum est ad univer-
« sas dioeceses proferre, quod Umbrorum Episcopi [2], ante annos
« plures, pro suis prudentissime decreverunt. *Ad errores*, sic illi,
« *iam diffusos expellendos atque ad impediendum quominus ul-*
« *terius divulgentur, aut adhuc extent impietatis magistri per*
« *quos perniciosi perpetuentur effectus, qui ex illa divulgatione*
« *manarunt; sacer Conventus, sancti Caroli Borromaei vestigiis*
« *inhaerens, institui in unaquaque dioecesi decernit probatorum*
« *utriusque cleri consilium, cuius sit pervigilare an et quibus ar-*
« *tibus novi errores serpant aut disseminentur atque Episcopum*
« *de hisce docere, ut collatis consiliis remedia capiat, quibus id*
« *mali ipso suo initio extingui possit, ne ad animarum perni-*

[1] Litt. Encycl. « *Nobilissima* », VIII febr. MDCCCLXXXIV.

[2] Act. Consess. Epp. Umbriae, novembri MDCCCXLIX, tit. II, art. 6.

« *ciem magis magisque diffundatur, vel quod peius est in dies* « *confirmetur et crescat.* — Tale igitur consilium, quod *a vigi-* « *lantia* dici placet, in singulis dioecesibus institui quamprimum « decernimus. Viri, qui in illud adsciscantur, eo fere modo coo- « ptabuntur, quo supra de censoribus statuimus. Altero quoque « mense statoque die cum Episcopo convenient: quae tractarint « decreverint, ea arcani lege custodiunto. Officii munere haec sibi « demandata habeant. Modernismi indicia ac vestigia tam in « libris quam in magisteriis pervestigent vigilanter; pro cleri iu- « ventaeque incolumitate, prudenter sed prompte et efficaciter « praescribant. — Vocum novitatem caveant, meminerintque « Leonis XIII monita: *Probari non posse in catholicorum scri-* « *ptis eam dicendi rationem quae, pravae novitati studens, pie-* « *tatem fidelium ridere videatur, loquaturque novum christia-* « *nae vitae ordinem, novas Ecclesiae praeceptiones, nova mo-* « *derni animi desideria, novam socialem cleri vocationem, no-* « *vam christianam humanitatem, aliaque id genus multa* [1]. Haec « in libris praelectionibusque ne patiantur. — Libros ne negli- « gant, in quibus piae cuiusque loci traditiones aut sacrae Reli- « quiae tractantur. Neu sinant eiusmodi quaestiones agitari in « ephemeridibus vel in commentariis fovendae pietati destinatis, « nec verbis ludibrium aut despectum sapientibus, nec stabili- « bus sententiis, praesertim, ut fere accidit, si quae affirmantur « probabilitatis fines non excedunt vel praeiudicatis nituntur « opinionibus. — De sacris Reliquiis haec teneantur. Si Epi- « scopi, qui uni in hac re possunt, certo norint Reliquiam esse « subditiciam, fidelium cultu removeant. Si Reliquiae cuius- « piam auctoritates, ob civiles forte perturbationes vel alio quo- « vis casu, interierint; ne publice ea proponatur nisi rite ab Epi- « scopo recognita. Praescriptionis argumentum vel fundatae « praesumptionis tunc tantum valebit, si cultus antiquitate « commendetur; nimirum pro decreto, anno MDCCCXCVI a sacro

[1] Instruct. S. C. NN. EE. EE., XXVII ian. MCMII.

« Consilio indulgentiis sacrisque Reliquiis cognoscendis edito, « quo edicitur: *Reliquias antiquas conservandas esse in ea ve- « neratione in qua hactenus fuerunt, nisi in casu particulari « certa adsint argumenta eas falsas vel suppositicias esse.* — « Quum autem de piis traditionibus iudicium fuerit, illud memi- « nisse oportet: Ecclesiam tanta in hac re uti prudentia, ut « traditiones eiusmodi ne scripto narrari permittat nisi cautione « multa adhibita praemissaque declaratione ab Urbano VIII « sancita; quod etsi rite fiat, non tamen facti veritatem adserit, « sed, nisi humana ad credendum argumenta desint, credi modo « non prohibet. Sic plane sacrum Consilium legitimis ritibus « tuendis, abhinc annis triginta, edicebat: *Eiusmodi apparitiones « seu revelationes neque approbatas neque damnatas ab Apo- « stolica Sede fuisse, sed tantum permissas tamquam pie cre- « dendas fide solum humana, iuxta traditionem quam ferunt, « idoneis etiam testimoniis ac monumentis confirmatam* [1]. Hoc « qui teneat, metu omni vacabit. Nam Apparitionis cuiusvis re- « ligio, prout factum ipsum spectat et *relativa* dicitur, condi- « tionem semper habet implicitam de veritate facti: prout vero « *absoluta* est, semper in veritate nititur, fertur enim in perso- « nas ipsas Sanctorum qui honorantur. Similiter de Reliquiis « affirmandum. — Illud demum Consilio vigilantiae demanda- « mus, ut ad socialia instituta itemque ad scripta quaevis de « re sociali assidue ac diligenter adiiciant oculos, ne quid in « illis modernismi lateat, sed Romanorum Pontificum praece- « ptionibus respondeant.

« VII. Haec quae praecepimus ne forte oblivioni dentur, « volumus et mandamus ut singularum dioecesum Episcopi, « anno exacto ab editione praesentium litterarum, postea vero « tertio quoque anno, diligenti ac iurata enarratione referant « ad Sedem Apostolicam de his quae hac Nostra Epistola decer-

[1] Decr. 11 maii MDCCCLXXVII.

« nuntur, itemque de doctrinis quae in clero vigent, praesertim « autem in Seminariis ceterisque catholicis Institutis, iis non « exceptis quae Ordinarii auctoritati non subsunt. Idipsum Mo- « deratoribus generalibus ordinum religiosorum pro suis alu- « mnis iniungimus ».

His, quae plane confirmamus omnia sub poena temeratae conscientiae adversus eos, qui dicto audientes esse renuerint, peculiaria quaedam adiicimus, quae ad sacrorum alumnos in Seminariis degentes et ad instituti religiosi tirones referuntur. — In Seminariis quidem oportet partes omnes institutionis eo tandem aliquando conspirent ut dignus tali nomine formetur sacerdos. Nec enim existimare licet, eiusmodi contubernia studiis dumtaxat aut pietati patere. Utrâque re institutio tota coalescit, suntque ipsa tamquam palaestrae ad sacram Christi militiam diuturna praeparatione fingendam. Ex iis igitur ut acies optime instructa prodeat, omnino sunt duae res necessariae, doctrina ad cultum mentis, virtus ad perfectionem animi. Altera postulat ut alumna sacrorum iuventus iis artibus apprime erudiatur quae cum studiis rerum divinarum arctiorem habent cognationem; altera singularem exigit virtutis constantiaeque praestantiam. Videant ergo moderatores disciplinae ac pietatis, quam de se quisque spem iniiciant alumni, introspiciantque singulorum quae sit indoles; utrum suo ingenio plus aequo indulgeant, aut spiritus profanos videantur sumere; sintne ad parendum dociles, in pietatem proni, de se non alte sentientes, disciplinae retinentes; rectone sibi fine proposito, an humanis ducti rationibus ad sacerdotii dignitatem contendant; utrum denique convenienti vitae sanctimonia doctrinaque polleant; aut certe, si quid horum desit, sincero promptoque animo conentur acquirere. Nec nimium difficultatis habet investigatio; siquidem virtutum, quas diximus, defectum cito produnt et religionis officia ficto animo persoluta, et servata metus causâ, non conscientiae voce, disciplina. Quam qui servili timore retineat,

aut animi levitate contemptuve frangat, is a spe sacerdotii sancte fungendi abest quam longissime. Haud enim facile creditur, domesticae disciplinae contemptorem a publicis Ecclesiae legibus minime discessurum. Hoc animo comparatum si quem deprehenderit sacri ephebei moderator, et si semel iterumque praemonitum, experimento facto per annum, intellexerit a consuetudine sua non recedere, eum sic expellat, ut neque a se neque ab ullo episcopo sit in posterum recipiendus.

Duo igitur haec ad promovendos clericos omnino requirantur; innocentia vitae cum doctrinae sanitate coniuncta: Neve illud praetereat, praecepta ac monita, quibus episcopi sacris ordinibus initiandos compellant, non minus ad hos quam ad candidatos esse conversa, prout ubi dicitur: « Providendum, ut « caelestis sapientia, probi mores et diuturna iustitiae observatio « ad id electos commendet.... Sint probi et maturi in scientia « simul et opere... eluceat in eis totius forma iustitiae ».

Ac de vitae quidem probitate satis dictum esset, si haec a doctrina et opinionibus, quas quisque sibi tuendas assumpserit, posset facili negotio seiungi. Sed, ut est in proverbiorum libro: *Doctrina sua noscetur vir* [1]; utque docet Apostolus: Qui... *non permanet in doctrina Christi, Deum non habet* [2]. Quantum operae vero dandum sit addiscendis rebus multis equidem et variis, vel ipsa huius aetatis conditio docet, nihil gloriosius efferentis quam lucem progredientis humanitatis. Quotquot igitur sunt ex ordine cleri si convenienter temporibus velint in suis versari muneribus; si cum fructu *exhortari in doctrina sana, et eos, qui contradicunt, arguere* [3]; si opes ingenii in Ecclesiae utilitatem transferre, oportet cognitionem rerum assequantur, eamque minime vulgarem, et ad excellentiam doctrinae propius accedant. Luctandum est enim cum hostibus non imperitis, qui ad elegantiam studiorum scientiam saepe dolis consutam adiungunt, quo-

[1] *Prov.* XII. 8.
[2] II Ioan. 9.
[3] *Tit.* I. 9.

rum speciosae vibrantesque sententiae magno verborum cursu sonituque feruntur, ut in iis videatur quasi quid peregrinum instrepere. Quapropter expedienda mature sunt arma, hoc est, opima doctrinae seges comparanda omnibus, quicumque sanctissimis perarduisque muneribus in umbratili vita se accingunt.

Verum, quia vita hominis iis est circumscripta limitibus ut ex uberrimo cognoscendarum rerum fonte vix detur aliquid summis labiis attingere, discendi quoque temperandus est ardor et retinenda Pauli sententia: *non plus sapere quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem* [1]. Quare, quum clericis multa iam satis eaque gravia sint imposita studia, sive quae pertinent ad sacras litteras, ad Fidei capita, ad mores, ad scientiam pietatis et officiorum, quam *asceticam* vocant, sive quae ad historiam Ecclesiae, ad ius canonicum, ad sacram eloquentiam referuntur; ne iuvenes aliis quaestionibus consectandis tempus terant et a studio praecipuo distrahantur, omnino vetamus diaria quaevis aut commentaria, quantumvis optima, ab iisdem legi, onerata moderatorum conscientia, qui ne id accidat religiose non caverint.

Ut autem suspicio segregetur omnis clanculum se inferentis modernismi, non solum omnino servari volumus quae sub numero secundo superius praescripta sunt, sed praeterea praecipimus ut singuli doctores, ante auspicandas ineunte anno praelectiones, Antistiti suo textum exhibeant, quem sibi quisque in docendo proposuerit, vel tractandas quaestiones, sive *theses;* deinde ut per annum ipsum exploretur sua cuiusque magisterii ratio; quae si videatur a sana doctrina discedere, causa erit quamobrem doctor illico amoveatur. Denique, ut, praeter fidei professionem, iusiurandum det Antistiti suo, secundum adiectam infra formulam, et subscripto nomine.

Iusiurandum hoc, praemissa Fidei professione per formu-

[1] *Rom.* XII, 3.

lam a sa. me. Decessore Nostro Pio IV praescriptam, cum adiectis definitionibus Concilii Vaticani, suo antistiti item dabunt:

I. Clerici maioribus ordinibus initiandi; quorum singulis antea tradatur exemplar tum professionis fidei, tum formulae edendi iurisiurandi ut eas accurate praenoscant, adiecta violati iurisiurandi, ut infra, sanctione.

II. Sacerdotes confessionibus excipiendis destinati et sacri concionatores, antequam facultate donentur ea munia exercendi.

III. Parochi, Canonici, Beneficiarii ante ineundam beneficii possessionem.

IV. Officiales in curiis episcopalibus et ecclesiasticis tribunalibus, haud exceptis Vicario generali et iudicibus.

V. Adlecti concionibus habendis per quadragesimae tempus.

VI. Officiales omnes in Romanis Congregationibus vel tribunalibus coram Cardinali Praefecto vel Secretario eiusdem sive Congregationis sive tribunalis.

VII. Religiosarum familiarum Congregationumque Moderatores et Doctores antequam ineant officium.

Professionis fidei, quam diximus, editique iurisiurandi documenta, peculiaribus in tabulis penes Curias episcopales adserventur, itemque penes Romanarum Congregationum sua quaeque officia. Si quis autem, quod Deus avertat, iusiurandum violare ausus fuerit, ad Sancti Officii tribunal illico deferatur.

Ivrisivrandi Formvla

« Ego... firmiter amplector ac recipio omnia et singula, quae ab inerranti Ecclesiae magisterio definita, adserta ac declarata sunt, praesertim ea doctrinae capita, quae huius temporis erroribus directo adversantur. Ac primum quidem Deum, rerum omnium principium et finem, naturali rationis lumine per ea quae facta sunt, hoc est per *visibilia* creationis opera, tamquam causam per effectus, certo cognosci, adeoque demonstrari etiam posse, profiteor. Secundo, externa revelationis argumenta, hoc

est facta divina, in primisque miracula et prophetias admitto et agnosco tamquam signa certissima divinitus ortae christianae Religionis, eademque teneo aetatum omnium atque hominum, etiam huius temporis, intelligentiae esse maxime accommodata. Tertio: Firma pariter fide credo, Ecclesiam, verbi revelati custodem et magistram, per ipsum verum atque historicum Christum, quum apud nos degeret, proxime ac directo institutam, eandemque super Petrum, apostolicae hierarchiae principem eiusque in aevum successores aedificatam. Quarto: Fidei doctrinam ab Apostolis per orthodoxos Patres eodem sensu eademque semper sententia ad nos usque transmissam, sincere recipio; ideoque prorsus reiicio haereticum commentum evolutionis dogmatum, ab uno in alium sensum transeuntium, diversum ab eo, quem prius habuit Ecclesia; pariterque damno errorem omnem, quo, divino deposito, Christi Sponsae tradito ab Eâque fideliter custodiendo, sufficitur philosophicum inventum, vel creatio humanae conscientiae, hominum conatu sensim efformatae et in posterum indefinito progressu perficiendae. Quinto; certissime teneo ac sincere profiteor, Fidem non esse coecum sensum religionis e latebris *subconscientiae* erumpentem, sub pressione cordis et inflexionis voluntatis moraliter informatae, sed verum assensum intellectus veritati extrinsecus acceptae ex auditu, quo nempe, quae a Deo personali, creatore ac domino nostro dicta, testata et revelata sunt, vera esse credimus, propter Dei auctoritatem summe veracis.

« Me etiam, qua par est, reverentia, subiicio totoque animo adhaereo damnationibus, declarationibus, praescriptis omnibus, quae in Encyclicis litteris « *Pascendi* » et in Decreto « *Lamentabili* » continentur, praesertim circa eam quam historiam dogmatum vocant. — Idem reprobo errorem affirmantium, propositam ab Ecclesia fidem posse historiae repugnare, et catholica dogmata, quo sensu nunc intelliguntur, cum verioribus christianae religionis originibus componi non posse. - Damno quoque ac reiicio eorum sententiam, qui dicunt, christianum hominem

eruditiorem induere personam duplicem, aliam credentis, aliam historici, quasi liceret historico ea retinere quae credentis fidei contradicant, aut praemissas adstruere, ex quibus consequatur dogmata esse aut falsa aut dubia, modo haec directo non denegentur. — Reprobo pariter eam Scripturae Sanctae diiudicandae atque interpretandae rationem, quae, Ecclesiae traditione, analogia Fidei, et Apostolicae Sedis normis posthabitis, *rationalistarum* commentis inhaeret, et criticen textus velut unicam supremamque regulam, haud minus licenter quam temere amplectitur. — Sententiam praeterea illorum reiicio qui tenent, doctori disciplinae historicae theologicae tradendae, aut iis de rebus scribenti seponendam prius esse opinionem ante conceptam sive de supernaturali origine catholicae traditionis, sive de promissa divinitus ope ad perennem conservationem uniuscuiusque revelati veri; deinde scripta Patrum singulorum interpretanda solis scientiae principiis, sacra qualibet auctoritate seclusa, eâque iudicii libertate, qua profana quaevis monumenta solent investigari. — In universum denique me alienissimum ab errore profiteor, quo *modernistae* tenent in sacra traditione nihil inesse divini; aut, quod longe deterius, pantheistico sensu illud admittunt; ita ut nihil iam restet nisi nudum factum et simplex, communibus historiae factis aequandum; hominum nempe sua industria, solertia, ingenio scholam a Christo eiusque apostolis inchoatam per subsequentes aetates continuantium. Proinde fidem Patrum firmissime retineo et ad extremum vitae spiritum retinebo, de charismate *veritatis certo*, quod est, fuit eritque semper in *episcopatus ab Apostolis successione* [1]; non ut id teneatur quod melius et aptius videri possit secundum suam cuiusque aetatis culturam, sed ut *nunquam aliter credatur*, *nunquam aliter* intelligatur absoluta et immutabilis veritas ab initio per Apostolos praedicata [2].

« Haec omnia spondeo me fideliter, integre sincereque ser-

[1] IREN., 4, c. 26.

[2] *Praeser.* c. 28.

vaturum et inviolabiliter custoditurum, nusquam ab iis sive in docendo sive quomodolibet verbis scriptisque deflectendo. Sic spondeo, sic iuro, sic me Deus etc. ».

De Sacra Praedicatione

Quandoquidem praeterea diuturna observatione sit cognitum Nobis, episcoporum curis ut annuntietur divinum Verbum pares non respondere fructus, idque, non tam audientium desidiae, quam oratorum iactantiae tribuendum putemus, qui hominis verbum exhibent magis quam Dei, opportunum censuimus, latine versum evulgare atque Ordinariis commendare documentum, iussu Decessoris Nostri fel. rec. Leonis XIII a Sacra Congregatione episcoporum et regularium editum die XXXI mensis Iulii anno MDCCCXCIV et ad Ordinarios Italiae atque ad religiosarum Familiarum Congregationumque moderatores transmissum.

1.° « Et in primis quod ad ea pertinet virtutum ornamenta quibus sacri oratores emineant potissimum oportet, caveant ipsi Ordinarii ac religiosarum familiarum Moderatores ne unquam sanctum hoc et salutare divini verbi ministerium iis credant qui nec pietate in Deum nec in Christum Filium eius Dominum nostrum caritate ornentur ac redundent. Istae enim si in catholicae doctrinae praeconibus desiderentur animi dotes, quavis tandem ii polleant dicendi facultate, aliud nihil profecto praestabunt quam *aes sonans, aut cymbalum tinniens* [1]: neque unquam id ipsis suppetet a quo evangelicae praedicationis vis omnis ac virtus derivatur, studium videlicet divinae gloriae aeternaeque animorum salutis. Quae quidem oratoribus sacris apprime necessaria pietas, eluceat oportet etiam in externa vitae eorumdem ratione: ne sermone celebratis praeceptis institutisque christianis disserentium mores refragentur: neve

[1] 1 *Cor.* XIII, 1.

iidem opere destruant quod aedificant verbo. Ne quid praeterea profani pietas eiusmodi redoleat: verum ea sit praedita gravitate, ut probet eos esse revera *ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Dei* [1]. Secus enim, ut scite animadvertit Angelicus, *si doctrina est bona et praedicator malus, ipse est occasio blasphemiae doctrinae Dei* [2]. — At vero pietati ceterisque christianis virtutibus comes ne desit scientia: quum et per se pateat, et diuturna experientia comprobetur, nec sapiens, nec compositum, nec frugiferum dicendi genus posse ab iis afferri, qui doctrina, praesertim sacra, non affluant, quique ingenita quadam freti celeritate verborum, suggestum temere adscendunt ac ferme imparati. Hi profecto aerem verberant, et inscii divina eloquia contemptui obiiciunt ac derisioni; plane digni quibus aptetur divina illa sententia: *Quia tu scientiam repulisti, repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi* [3] ».

2.° « Igitur episcopi et religiosarum familiarum antistites divini verbi ministerium ne cui sacerdoti committant, nisi ante constiterit, ipsum esse pietatis doctrinaeque copia rite instructum. Iidem sedulo advigilent ut ea tantum pertractanda sumantur, quae sacrae praedicationis sunt propria. Quae vero eiusmodi sint Christus Dominus tunc aperuit quum ait: *Praedicate evangelium...* [4] *Docentes eos servare omnia quaecumque mandavi vobis* [5]. Ad quae verba apte S. Thomas: *Praedicatores debent illuminare in credendis, dirigere in operandis, vitanda manifestare, et modo comminando, modo exhortando, hominibus praedicare* [6]. Et sacrosanctum Concilium Tridentinum: *Annuntiantes eis vitia, quae eos declinare, et virtutes quas sectari oportet, ut poenam aeternam evadere et caelestem gloriam consequi*

[1] I *Cor.* IV, 1.
[2] Comm. in *Matth.* V.
[3] Os. IV, 6.
[4] *Marc.* XVI, 15.
[5] *Matth.* XXVIII, 20.
[6] Loc. cit.

valeant [1]. Quae omnia fusiore calamo persequutus f. r. Pius IX, haec scrpsit: *Non semetipsos, sed Christum crucifixum praedicantes, sanctissimae religionis nostrae dogmata et praecepta, iuxta catholicae Ecclesiae et Patrum doctrinam, gravi ac splendido orationis genere, populo clare aperteque annuncient; peculiaria singulorum officia accurate explicent, omnesque a flagitiis deterreant, ad pietatem inflamment, quo fideles, Dei verbo salubriter refecti, vitia omnia declinent, virtutes sectentur, atque ita aeternas poenas evadere et caelestem gloriam consequi valeant* [2]. Ex quibus omnibus perspicuum fit, symbolum Apostolorum, divinum decalogum, Ecclesiae praecepta, Sacramenta, virtutes ac vitia, sua cuiusque conditionis officia, novissima hominis et cetera id genus aeterna vera, haec esse propria argumenta de quibus oporteat concionari ».

3.° « Sed rerum talium copiam et uberrimam et gravissimam recentiores divini verbi ministri haud raro nil pensi habent; uti obsoletum quid et inane negligunt ac paene abiiciunt. Hi nimirum quum probe compertum habeant recensita rerum momenta captandae populari gratiae, cui tantum inhiant, minus esse idonea; *quae sua sunt quaerentes, non quae Iesu Christi* [3], eadem plane seponunt; idque vel ipsis quadragesimae diebus ac reliquis solemnioribus anni tempestatibus. Una vero cum rebus immutantes nomina, antiquis concionibus recens quoddam ac minus recte intellectum alloquendi sufficiunt genus, quod CONFERENTIAM dicunt, menti cogitationique alliciendae magis aptum quam impellendae voluntati atque instaurandis moribus. Hi profecto haud secum reputant conciones morales omnibus, *conferentias* vix paucis prodesse; quorum si moribus diligentius perspectum foret per inculcatam saepe castitatem, animi demissionem, obsequium in Ecclesiae auctoritatem, hoc ipso praeiudicatas de fide opiniones exuerent lucemque veritatis promptiore

[1] Sess. V, cap. 2, *De Reform.*

[2] Litt. Enc. IX nov. MDCCCXLVI.

[3] *Philip.* II, 21.

animo exciperent. Quod enim complures de religione prave sentiunt, maxime inter catholicas gentes, id effrenatis animi cupiditatibus potius est tribuendum, quam vitio aberrantis intelligentiae, secundum divinam sententiam: *De corde exeunt cogitationes malae... blasphemiae* [1]. Hinc Augustinus Psalmistae referens verba: *Dixit insipiens in corde suo: non est Deus* [2], commentatur: *in corde suo, non in mente sua* ».

4.° « Haec tamen non ita sunt accipienda quasi sermones id genus per se omnino sint improbandi, quum contra, si apte tractentur, perutiles possint esse aut etiam necessarii ad refellendos errores, quibus religio impetitur. Sed amovenda omnino est a suggestu pompa illa dicendi, quae in quadam rerum contemplatione magis quam in actione versatur; quae civitatem spectat propius quam religionem; quae denique specie nitet melius quam fructuum ubertate. Ea nempe omnia commentariis et academiis magis accommodata, dignitati atque amplitudini domus Dei minime congruunt. Sermones autem, seu *conferentiae*, quae propositam habent religionis tuitionem contra hostiles impugnationes, etsi quandoque necessarii, non omnium tamen humeris apti sunt, sed validioribus. Atque ipsis quidem oratoribus eximiis magna est adhibenda cautela, quod eiusmodi defensiones haberi non decet nisi ubi tempus aut locus aut audientium conditio eas necessario postulent, spesque adsit non fore fructu vacuas: cuius rei iudicium legitimum penes Ordinarios esse ambiget nemo. Oportet praeterea in sermonibus id genus probandi vis sacris doctrinis multo plus quam humanae sapientiae verbis innitatur, omniaque nervose dicantur ac dilucide, ne forte mentibus auditorum haereant altius impressae falsae opiniones quam opposita vera, neve obiecta magis quam responsa percellant. Ante omnia vero illud cavendum, ne talium sermonum frequentia moralium concionum dignitatem deminuat ab usuve removeat, quasi hae inferioris ordinis essent ac

[1] *Matth.* xv, 19.

[2] *Psal.* xiii, 1.

minoris faciendae prae pugnaci illo dicendi genere, adeoque concionatorum et auditorum vulgo relinquendae; quum contra verissimum sit conciones de moribus plerisque fidelibus esse maxime necessarias; dignitate vero contentiosis disceptationibus minime cedere; ita ut vel a praestantissimis oratoribus, coram quovis elegantiori frequentiorique coetu, saltem identidem summo cum studio essent habendae. Quod nisi fiat, multitudo fidelium cogetur audire semper loquentem de erroribus, a quibus plerique ipsorum abhorrent; nunquam de vitiis ac noxis, quibus eiusmodi auditoria prae ceteris inficiuntur ».

5.° « Quod si vitiis haud vacat argumenti delectus, alia, eaque graviora etiam, querenda occurrunt si animum quis referat ad orationis speciem ac formam. Quae, prout egregie edisserit Aquinas, ut reapse sit *lux mundi, tria debet habere praedicator verbi divini: primum est stabilitas, ut non deviet a veritate: secundum est claritas, ut non doceat cum obscuritate: tertium est utilitas, ut quaerat Dei laudem et non suam* [1]. At vero forma hodierna dicendi saepenumero, non modo longe abest ab illa evangelica perspicuitate ac simplicitate quae iisdem deberet esse propria, sed tota posita est in verborum anfractibus atque abditis rebus, quae communem populi captum excedunt. Dolenda sane res ac prophetae deflenda verbis: *Parvuli petierunt panem, et non erat qui frangeret eis* [2]. Sed illud etiam miserius, quod saepe his concionibus deest illa species religionis, afflatus ille christianae pietatis, illa denique vis divina ac Sancti Spiritus virtus interius loquentis et ad bonum pie permoventis animos: qua sane vi ac virtute sacris praeconibus semper essent usurpanda Apostoli verba: *Sermo meus, et praedicatio mea, non in persuasibilibus humanae sapientiae verbis, sed in ostentione spiritus et virtutis* [3]. Iidem contra freti *persuasibilibus* humanae sapientiae verbis, vix aut ne vix quidem animum ad divina elo-

[1] Loc. cit.
[2] *Thren.* IV, 4.
[3] I. *Cor.* II, 4.

quia intendunt et ad Scripturas Sanctas, quae sacrae praedicationi potiores uberioresque recludunt latices, uti diserte docebat nuper Sanctissimus Dominus Leo XIII hisce verbis gravissimis: - « Haec propria et singularis Scripturarum virtus, a divino afflatu Spiritus Sancti profecta, ea est quae oratori sacro auctoritatem addit, apostolicam praebet dicendi libertatem, nervosam victricemque tribuit eloquentiam. Quisquis enim divini verbi spiritum et robur eloquendo refert, ille non loquitur *in sermone tantum, sed et in virtute, et in Spiritu Sancto, et in plenitudine multa* [1]. Quamobrem ii dicendi sunt praepostere improvideque facere, qui ita conciones de religione habent et praecepta divina enunciant, nihil ut fere afferant nisi humanae scientiae et prudentiae verba, suis magis argumentis quam divinis innixi. Istorum scilicet orationem, quantumvis nitentem luminibus, languescere et frigere necesse est, utpote quae igne careat sermonis Dei, eamdemque longe abesse ab illa, qua divinus sermo pollet virtute: *Vivus est enim sermo Dei, et efficax, et penetrabilior omni gladio ancipiti: et pertingens usque ad divisionem animae ac spiritus* [2]. Quamquam hoc etiam prudentioribus assentiendum est, inesse in sacris Litteris mire variam et uberem magnisque dignam rebus eloquentiam; id quod Augustinus pervidit diserteque arguit [3], atque res ipsa confirmat praestantissimorum in oratoribus sacris, qui nomen suum assiduae Bibliorum consuetudini piaeque meditationi se praecipue debere, grati Deo, affirmarunt [4] ».

« En igitur eloquentiae sacrae fons facile princeps, Biblia. Sed qui ad nova exempla componuntur praecones, dicendi copiam non e *fonte* hauriunt *aquae vivae*, sed abusu haud sane ferendo, se ad *humanae sapientiae cisternas dissipatas* convertunt, et seposita doctrinâ divinitus inspirata, vel Ecclesiae Pa-

[1] I. *Thess.* I, 5.

[2] *Hebr.* IV, 12.

[3] *De Doctr. christ.* IV, 6, 7.

[4] Litt encycl. *de Studiis Script. Sacr.*, XVIII NOV. MDCCCXCIII.

trum et Conciliorum, toti sunt in profanorum recentiorumque atque adeo viventium scriptorum nominibus sententiisque proferendis: quae sane sententiae saepe interpretationibus ansam praebent, aut ambiguis aut valde periculosis. — « Alterum offensionis caput iniiciunt qui ita de rebus religionis disserunt, quasi omnia caducae huius vitae emolumentis commodisque metiantur, futurae ac sempiternae pene obliti: qui fructus quidem a christiana religione illatos hominum societati praeclare persequuntur; officia vero ab iisdem servanda dissimulant; Christi Servatoris unam efferunt caritatem; iustitiam silent. Inde istius praedicationis exiguus fructus, qua audita profanus homo persuasionem secumfert, etiam non mutatis moribus se fore christianum, dum dicat: Credo in Christum Iesum [1] ». - Verum, quid ipsorum interest fructus colligere? Non id sane propositum habent, sed illud maxime, ut auditorum *prurientes auribus* iisdem assententur; dumque templa referta videant, vacuos animos remanere patiuntur. Hac nempe de causa mentionem iniiciunt nullam de peccato, de novissimis, aliisque maximi momenti rebus, sed in eo toti sunt ut *verba placentia* effundant, tribunicia magis et profana eloquentia quam apostolica et sacra, ut clamores plaususque aucupentur; contra quos ita Hieronymus: *Docente in Ecclesia te, non clamor populi, sed gemitus suscitetur: auditorum lacrimae laudes tuae sint* [2]. Quo fit ut istorum conciones, quum in sacris aedibus tum extra, scenicum quendam apparatum exhibeant, omnemque speciem sanctitatis et efficaciam adimant. Hinc ab auribus populi et plurium etiam e clero migravit voluptas omnis quae a divino verbo hauritur; hinc bonis omnibus iniectae offensiones; hinc vel admodum exiguus, vel plane nullus aberrantium profectus, qui, etiamsi interdum concurrant audituri verba placentia, praesertim si magnificis illis illecti centies resonantibus *humanitatis adscensum, patriam, scientiam recen-*

[1] Card. Bausa, Archiep. Florentin., *ad iuniorem clerum,* 1892.

[2] *Ad Nepotian.*

tius invectam, postquam dicendi peritum effuso prosequuti sunt plausu, templo iidem qui antea discedunt, haud eorum absimiles, qui *mirabantur, sed non convertebantur* [1] ».

« Volens igitur haec Sacra Congregatio, ex mandato Sanctissimi Domini Nostri, tot ac tam improbandos abusus cohibere, Episcopos omnes et eos, qui religiosis Familiis institutisve ecclesiasticis praesunt tamquam supremi moderatores, compellat, ut apostolico pectore sese iisdem opponant omnique studio exstirpandos curent. Memores igitur eorum, quae a SS. Concilio Tridentino praescripta sunt [2] - *Viros idoneos ad huiusmodi praedicationis officium assumere tenentur*, - in hoc negotio perquam diligenter cauteque se gerant. Si de sacerdotibus agatur suae dioecesis impense caveant Ordinarii ne unquam iidem ad id muneris admittantur, quin *prius de vita et scientia et moribus probati fuerint* [3] hoc est nisi facto periculo aut alia opportuna ratione illos idoneos esse constiterit. Si vero de sacerdotibus res sit alienae dioecesis, neminem suggestum adscendere sinant, idque solemnioribus praesertim diebus, nisi prius ex testimonio scripto proprii Ordinarii vel religiosi Antistitis constiterit eosdem bonis moribus esse praeditos eique muneri pares. Moderatores vero sui cuiusque Ordinis, Societatis vel Congregationis religiosae neminem prorsus ex propriae disciplinae alumnis obire sinant concionatoris munus, eoque minus litterarum testimonio commendent locorum Ordinariis, nisi eiusdem perspectam habeant et morum probitatem et facultatem concionandi uti decet. Si quem vero commendatum sibi litteris oratorem exceperint ac subinde experti cognoverint, eum in concionando a normis praesentium Litterarum discedere, cito in obsequium adigant. Quod si non audierit, a suggestu prohibeant, iis etiam, si opus fuerit, adhibitis canonicis poenis, quas res videatur postulare ».

[1] Ex Aug. in *Matth.* XIX, 25.

[2] Sess. V, c. 2, *De reform.*

[3] Conc. Trid., Sess. V, c. 2, *De reform.*

Haec praescribenda censuimus aut recolenda, mandantes ut religiose observentur, gravitate permoti succrescentis in dies mali, cui serius occurri non potest sine summo periculo. Neque enim iam res est, quemadmodum ab initio, cum disputatoribus prodeuntibus *in vestimentis ovium*, sed cum apertis infensisque inimicis, iisque domesticis, qui facto foedere cum Ecclesiae capitalibus hostibus, propositam habent fidei eversionem. Sunt hi nempe, quorum audacia adversus deductam caelo sapientiam quotidie consurgit, cuius corrigendae sibi ius arrogant, quasi esset corrupta; renovandae, quasi esset senio confecta; augendae aptandaeque saeculi placitis, progressionibus, commodis, quasi eadem, non levitati paucorum, sed bono societatis esset adversa.

Hisce ausibus contra evangelicam doctrinam et ecclesiasticam traditionem nunquam satis opponetur vigilantiae aut severitatis nimium ab iis quibus commissa est sacri huius depositi custodia fidelis.

Quae igitur monita et salutaria mandata Motu hoc proprio ac certa scientia ediximus, ab universis catholici orbis quum Ordinariis tum etiam regularium Ordinum institutorumque ecclesiasticorum supremis Magistris religiosissime servanda, rata et firma consistere auctoritate Nostra volumus et iubemus, contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die I mensis Septembris, anno MDCCCCX, Pontificatus Nostri octavo.

PIVS PP. X

SACRA CONGREGATIO CONSISTORIALIS

I.

NOMINATIONES EPISCOPORUM.

SSmus D. N. Pius PP. X, decreto Sacrae Congregationis Consistorialis, elegit:

23 iulii 1910. — R. P. D. Gregorium Mariam Grasso, abbatem nullius Montis Virginis, in administratorem apostolicum archidioecesis Amalphitanae.

16 augusti 1910. — R. D. Agathum Philippum Alvarado, vicarium capitularem dioecesis de Barquisimeto, in episcopum ipsius cathedralis ecclesiae de Barquisimeto.

— R. D. Arturum Coelestinum Alvarez, parochum loci *Zaraza* in dioecesi de Calabozo, in episcopum cathedralis ecclesiae Zuliensis.

26 augusti 1910. — R. P. D. Nicolaum Cola, episcopum Marsorum, in episcopum cathedralis ecclesiae Nucerinae.

29 augusti 1910. — R. D. Iosephum Angelucci, canonicum cathedralis ecclesiae Praenestinae, in episcopum cathedralis ecclesiae Civitatis Plebis.

— R. D. Franciscum Emanuelli, rectorem seminarii Calaritani, in episcopum cathedralium ecclesiarum perpetuo unitarum Uxellensis et Terralbensis.

6 septembris 1910. — R. P. D. Carolum Hugonem Gauthier ab ecclesia Kingstoniensi transtulit ad sedem metropolitanam Ottaviensem.

Mandavit autem idem SSmus Dominus ut hac de re Litterae Apostolicae ad tramitem iuris expediantur.

II.

ERECTIONES DIOECESUM.

SSmus Dominus noster Pius PP. X decreto sacrae huius Congregationis,

15 augusti 1910. — Sedem cathedralem S. Petri de Rio grande do Sul ad dignitatem Metropolitanae ecclesiae erexit, vetere titulo in novum mutato, hoc est Portalegrensis in Brasilia, eique suffraganeas constituit dioecesim Floranopolitanam necnon tres alias noviter per idem decretum erectas, hoc est dioeceses Pelotensem (Pelota) Uruguayanensem (Uruguayana) et Sanctae Mariae (S. Maria).

Has tres postremas memoratas dioeceses eadem Sanctitas Sua e territorio dioecesis Rio Grande do Sul (modo vero archidioecesi Portalegrensi in Brasilia) eodem decreto perpetuo distrahit atque seiungit hoc qui sequitur modo:

Novae dioecesi Pelotensi assignat territorium quod hisce paroeciis constat *Pelotas, Povo Novo, Rio Grande, S. José do Norte, S. Izabel, Tahim, Arroio Grande, Jaguarão, Santa Victoria, Serrito, Cangussú, Piratiny, Cacimbinhas, Boquete, Santo Antonio da Bôa Vista, S. Lourenço, S. Joâs Baptista da Reserva, Conceiçâo do Boqueirâo, Bagé, Lavras, S. Joâo Baptista do Herval, Estreito, Mostardas, et José do Patrocinio.*

Dioecesi autem Uruguayanensi attribuit territorium quod complectitur paroecias *Uruguayana, S. Joâo Baptista do Quarahy, Itaqy, S. Borgia, Alegrete, Povinho (S. Thiago do Boqueirâo), S. Francisco de Assis, S. Anna do Livramento, S. Gabriel, S. Luiz de Gonzaga, Passo do Rosario, Dom Pedrito, colonia Ijuhy, colonia Guarany,* et *colonia Serro Azul* nuncupatas.

Dioecesi denique S. Mariae assignat territorium paroeciarum *S. Maria, S. Francisco de Paola, Vaccaria, colonia Sananduva, Soledade, Passo Fundo, Nonohay, S. Antonio da Palmeira, S. Miguel, S. Angelo, S. Pedro do Ninçao, Cruz Alta, Silveira Martins, Valle Veneto, S. Martinho, Julio de Castilhos (Villa Rica), S. Vicente, colonia Jaguary, Cachoeira, Rio Pardo, Santo Amaro, S. Luiz do Casca o de Guapuré.*

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE

ERECTIÓ NOVAE PRAEFECTURAE APOSTOLICAE DE KATANGA IN CONGO BELGICO.

Ut uberes salutis fructus in Apostolico Vicariatu Congi Belgici seu Independentis feliciter iam suscepti laetius augeantur, opportunum consilium visum est ab eodem Apostolico Vicariatu curis concredito missionariorum ab Immaculato Corde Mariae de Scheut, qui amplissimo territorio patet, portionem regionis de Katanga distrahere ad novam in eo dissito tractu Missionem erigendam. Emi itaque Patres Sacri huius Consilii Christiano Nomini propagando in Plenario Consessu habito die 25 superioris mensis Iulii novam Apostolicam Praefecturam de Katanga nuncupandam, erigendam esse censuerunt, cuius territorium a praedicto Vicariatu Congi Belgici distrahendum, sequentibus limitibus contineretur: Ad Occidentem flumine *Lualaba* ab eius origine usque ad

eius confluxum cum flumine *Luvua*, inde ad Boream eodem flumine Luvua usque ad lacum *Moero*, postea ad Orientem cursu fluminis *Luapula* usque ad lacum Bangweolo, unde Luapula flumen scaturit. Ab origine vero fluminis Luapula usque ad originem praedicti fluminis Lualaba limes orientalis et meridionalis Praefecturae idem erit cum limitibus politicis Congum Belgicum a Rhodesia Anglica separantibus. Novam vero hanc Apostolicam Praefecturam curis committendam esse censuerunt alumnorum Congregationis Brasiliensis Ordinis S. Benedicti Abbatiae S. Andreae ad Brugas in Belgio, ut eadem Apostolica Praefectura in Abbatiam Nullius, cum opportuna adiuncta praesto erunt, erigi possit. Hanc vero Emorum Patrum sententiam SSmo D. N. Pio div. prov. PP. X ab infrascripto eiusdem S. Congregationis Secretario relatam in Audientia diei 2 vertentis mensis Augusti, Sanctitas Sua benigne adprobare ratamque habere dignata est, ac praesens ea super re Decretum confici iussit.

Datum Romae ex aedibus S. Congregationis de Prop. Fide, die 5 Augusti 1910.

Fr. H. M. Card. Gotti, *Praefectus.*

L. ✠ S.

Aloisius Veccia, *Secretarius.*

S. CONGREGATIO RITUUM

I.

ROMANA seu PARISIEN.

CANONIZATIONIS BEATAE MAGDALENAE SOPHIAE BARAT, VIRGINIS, FUNDATRICIS SOCIETATIS SORORUM A SACRO CORDE IESU.

In muliere forti quam Sacrae Litterae partite, definite distincteque describunt, prophetico spiritu adumbrata prospicitur novi foederis Ecclesia e sacratissimo Christi latere et corde producta, sanctis Patribus atque Doctoribus communiter praedicantibus: « Si mulier gloria viri, Ecclesia gloria Christi ». Haec autem alma mater, mater simul et virgo, ex divina sui Sponsi virtute, cooperante Spiritus Sancti gratia, sicut vitis abundans in vinea electa aut ager bene cultus, innumeras quoque protulit ac profert in Christo filias, maternae fortitudinis et pulchritudinis copiose participes. Istae enim magistrae fidei et castitatis effectae, per novam quandoque prolem, per omnigena charitatis opera, potissimum per civilem religiosamque puellarum institutionem, christianam

familiam amplificant atque illustrant. Ex his iure meritoque recensetur inclyta virgo Magdalena Sophia Barat. In oppidulo *Joigny*, Senonensis dioecesis, die 13 Decembris an. 1779, ab honestis parentibus Iacobo et Maria Magdalena Foufé orta, quum quatuordecim circiter annos ageret, cura Ludovici fratris, Parisios traducta, humanioribus litteris ac superioribus disciplinis illic instituta est. Doctrina et virtute iam ornata, adhuc adolescentula, divinae vocationi parens et conscientiae suae moderatoris R. P. Varin consilio acquiescens, se Deo totam cum aliquot sodalibus devovit, die 21 Novembris an. 1800. Subsequentibus annis Societatem Sororum a Sacro Corde Iesu fundavit, rexit ac propagavit. Eius nomen una cum ipsa Societate per diversas Orbis partes diffusum, sanctitatis, virtutum et prodigiorum fama inde ab obitu concelebratur. Inquisitionibus Ordinariis super eadem fama absolutis ac probatis, Commissio de Causa Beatificationis introducenda, a Summo Pontifice Leone XIII, fel. rec., an. 1879 signata fuit. Postremis hisce temporibus actione speciatim instaurata, tum super virtutibus in gradu heroico exercitis, tum super miraculis eiusdem Ven. Servae Dei intercessione patratis, quum haec omnia ita comprobata et sancita fuissent, ut ad ulteriora et ad solemnem Beatificationem procedi posset, per Litteras Apostolicas in forma Brevis Sanctissimi Domini Nostri Pii Papae X, Beatorum coelitum honores Ven. Magdalenae Sophiae Barat, Fundatrici Societatis Sororum a Sacro Corde Iesu decreti et collati sunt; atque solemnia Beatificationis peracta in Patriarchali Basilica Vaticana die 24 Maii an. 1908. Hoc etiam placet commemorare ex domibus et collegiis memoratae Societatis non tantum Urbis, sed etiam Europae, Americae aliarumque regionum illuc convenisse et religiosae solemnitati cum summa devotione ac iucunditate adstitisse. Interim per solemne triduum celebratum intra annum a Beatificatione, per annuum festum cum Officio et Missa concessum, per vitae synopsim, reliquias atque imagines large distributas gratiasque inde obtentas, magis invaluit Christifidelium pietas ac fiducia in novensilem Beatam, quam ipsi in suis necessitatibus ferventius invocare et colere coeperunt. Atque nova iam asseruntur, Beata Magdalena suffragante, a Deo patrata prodigia, de quorum legitima inquisitione mox agendum est eo potissimum fine ut, servato iuris ordine, ad solemnis Canonizationis fastigium procedi possit. Quapropter, instante Rmo Dño Raphaele Maria Virili, Episcopo titulari Troadensi, huius causae Postulatore, attentisque litteris postulatoriis tum quorundam regiae celsitudinis Principum atque Emorum S. R. E. Cardinalium, tum plurium Sacrorum Antistitum ac Praepositorum Generalium Ordinum et Congregationum utriusque sexus ac praesertim Prae-

sidis et Consilii Generalis Societatis Sororum a Sacro Corde Iesu, Emus ac Rmus Dnus Cardinalis Dominicus Ferrata, eiusdem causae Ponens seu Relator, in ordinario Sacrorum Rituum Congregationis Coetu, subsignata die ad Vaticanum habito, sequens dubium discutiendum proposuit: « An sit signanda Commissio reassumptionis Causae in casu et ad effectum de quo agitur ». Et Emi ac Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem eiusdem Emi Cardinalis Ponentis, audito etiam R. P. D. Alexandro Verde, sanctae Fidei Promotore, re sedulo expensa, respondendum censuerunt: « *Affirmative,* seu Commissionem reassumptionis Causae esse signandam, si Sanctissimo placuerit ». Die 21 Iunii 1910.

Facta postmodum de his Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatione, Sanctitas Sua sententiam Sacrae ipsius Congregationis ratam habens, propria manu signare dignata est Commissionem reassumptionis causae Canonizationis Beatae Magdalenae Sophiae Barat, Virginis, Fundatricis Societatis Sororum a Sacro Corde Iesu, die 22 eisdem mense et anno.

L. ✠ S.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

† Petrus La Fontaine, Episc. Charystien., *Secretarius.*

II.

TROPIEN. seu NUCERINA PAGANORUM.

BEATIFICATIONIS ET CANONIZATIONIS VEN. SERVI DEI VITI MICHAELIS DI NETTA, SACERDOTIS PROFESSI, E CONGREGATIONE SANCTISSIMI REDEMPTORIS.

Vitus Michael Di Netta, alter e Ligoriana Familia sodalis ac sacerdos, opere ac sermone clarus, Calabras regiones sanctitate ac ministerio perlustrans, Calabriae Apostolus meruit appellari. In oppido Vallatae, dioecesis Sancti Angeli de Lombardis, die 26 Februarii an. 1788 natus ex probis honestisque coniugibus Platone et Rosa Villani, eodemque die sacris undis ablutus, sanctorum Viti et Michaelis nomine ac patrocinio decoratur. Domi religiose institutus, praesertim a pia genitrice, adhuc quinquennis sacro Chrismate inunctus, Spiritus Sancti gratia et robore confirmatur. Puer mitis, humilis et obediens, ad pietatem inclinatus, virtutis ac sapientiae christianae laude cohonestatur. Ad sacram Synaxim admissus, cum ardenti desiderio frequenter ad eam accedebat atque oris compositione animique devotione adstantium admirationem cum existimatione sibi conciliabat. A iuvenilibus ludis alienus et quieti

ac orationi indulgens, ad parvam aram domesticam a se extructam sacras functiones imitando, sacerdotalem vocationem portendebat. Litterarum rudimentis ac latina lingua satis imbutus, cura et sumptu avunculi et magistri sui Felicis Villani, archipresbyteri, seminarium Sancti Angeli de Lombardis petiit. Illic studiorum curriculum impense atque alacriter prosecutus est; donec, divinae obtemperans vocationi Ligorianum Institutum ingredi postulavit. Quo facilius voti compos fieret, Beneventum, tunc pontificiae ditionis, adiit, ubi in domum religiosam a praeposito P. Francisco de Paola benigne receptus, die 1 Aprilis an. 1808 Alphonsianae Sodalitati gaudenti libentique animo nomen dedit Vertente adhuc anno tyrocinii, dum Vitus Michael studio orationis ac religiosae observantiae sedulo intendit, ex improviso rei publicae conversio ac perturbatio exoritur. Tunc enim Summo Pontifici per vim Principatu Beneventano erepto, bonis Ecclesiae proscriptis, coenobiis suppressis ac religiosis utriusque sexus dispersis, huius adversitatis atque spoliationis tristes effectus persentit ac suffert etiam Dei Famulus, qui, Vallatam ad suos redire coactus, eam vitae rationem constanter ducit quae iuveni religioso apprime convenit. Re quidem vera, in proposito susceptoque consilio permanens, statim ac illa tempestas aliquantulum quievit, Vitus Michael in domum Nucerinam Congregationis SS^{mi} Redemptoris, de licentia Summi Praesidis Blasucci, transivit. Altero tyrocinio Ciorani peracto, Iliceti religiosa vota nuncupavit die 25 Aprilis an. 1808. Philosophicis ac theologicis disciplinis iam excultus ac probatus, per singulos Ordinum gradus, ad sacerdotium promotus fuit die 11 Martii an. 1811. Quo animi sensu et ardore de sacerdotali dignitate ac munere excogitaret, iuxta spiritum et regulam sui Sancti Fundatoris, eius opera testantur, signanter in sacrarum missionum ministerio, quo, usque ad vitae exitum, per Calabras praesertim regiones, totis viribus sancte ac recte perfunctus est. Catacii exorsus fuit apostolicos labores, Tropeae moram ac sedem fixit, Rhegium, Miletum, Nucerinam Paganorum aliasque civitates et oppida salutariter peragravit. Bonus Christi miles ac minister hanc sibi regulam sequi proposuit: numquam esse quiescendum cum de divina gloria et de animarum salute negotium agitur. Hinc assiduus et optimus non minus concionator quam confessarius omnibus et singulis praesto erat, debitorem se exhibens in multa patientia et doctrina, ut omnes et singulos Christo lucrifaceret. Neque defuere dominicae vineae cultori uberes sanctificationis fructus, Deo peccatorum conversionem et iustorum perfectionem adiuvante. Ecclesiasticis viris, etiam Episcopis, consilio profuit Vitus Michael. Puellis religiosisque virginibus uti pater et conscientiae moderator adstitit. Alumnis Collegii

Tropiensis ac tyronibus praepositus, per vias rectas eos ad virtutem et scientiam sanctorum deduxisse fertur. Dum vero de aliorum aeterna salute sollicitus erat, religiosae suae perfectioni studium ponebat. Caelestium enim rerum lectione ac meditatione spiritum fovebat, sacrisque quotidie operando ab ipso vitae fonte salutiferas aquas hauriebat. In Christum Redemptorem, praesertim sub utroque Passionis et Eucharistiae Mysterio, atque in eius Virginem Matrem, sub speciali titulo Immaculatae Conceptionis, singulari pietatis affectu ferebatur, verus S. Alphonsi discipulus ac filius. Sanctos quoque Angelos tutelares coelitesque patronos peculiari devotione colebat. Decorem Domus Dei summopere dilexit ac templis instaurandis sacraque supellectili instruendis impiger incubuit. Quibus operibus adiecit sui corporis macerationem per voluntarias afflictationes, probe sciens potentes haberi adversarios in via Domini, sive externos, sive domesticos, eosque oratione et ieiunio esse superandos ac vincendos. Tandem, aegritudine ac labore fractus iamque coelo maturus, postquam Ecclesiae sacramenta devotissime accepisset et diem sui obitus praenunciasset, venia a Sodalibus circumstantibus petita, fidei, spei et charitatis actus cum signo crucis eliciens pie obiit, die 3 Decembris in festo Sancti Francisci Xaverii an. 1849. Pretiosa mors Servi Dei in luctum communem Tropiensium civium se vertit, qui Eum tamquam sanctum habebant et Calabriae Apostolum praedicabant. Interim solemnia funera, clero populoque adstante, persoluta fuere, Episcopo Ordinario Missam pontificalem celebrante, habita etiam a sacerdote Congregationis SSmi Redemptoris apposita oratione laudativa. Corpus ab ecclesia Patrum SSmi Redemptoris ad ecclesiam Beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo extra muros delatum cum magno comitatu, ibidem honorifice tumulatum fuit; donec, paucos post annos, obtenta licentia, templo Ligoriano restitutum, in eo quiescit, magni Dei et Salvatoris nostri expectans adventum. Fama sanctitatis quam Vitus Michael adhuc vivens adeptus fuerat, post obitum, etiam ob asserta signa et prodigia in favorem Eius opem implorantium, magis in dies clara adeo emicuit ut super ea in ecclesiasticis Curiis Tropiensi et Nucerina Paganorum Inquisitiones Ordinariae confectae sint et Romam ad Sacram Rituum Congregationem deductae. Quum vero omnia in promptu essent, instante Rmo P. Claudio Benedetti, Congregationis SSmi Redemptoris Postulatore Generali, attentisque litteris postulatoriis quorumdam Emorum S. R. E. Cardinalium, plurium Rmorum Sacrorum Antistitum aliorumque virorum ecclesiastica vel civili dignitate praestantium, Emus et Rmus Dnus Cardinalis Vincentius Vannutelli, Episcopus Praenestinus et huius Causae Ponens seu Relator, in Ordinariis Sacrorum Rituum

Congregationis Comitiis subsignata die ad Vaticanum coadunatis, sequens dubium discutiendum proposuit: « An signanda sit Commissio Introductionis Causae in casu et ad effectum de quo agitur ». Et Emi ac Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Cardinalis Ponentis, audito etiam voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde, Sanctae Fidei Promotore, omnibus accurate discussis ac perpensis, rescribendum censuerunt: « Supplicandum esse Sanctissimo Domino Nostro ut dignetur signare Commissionem ». Die 21 Iunii 1910.

Quibus omnibus Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatis, Sanctitas Sua rescriptum Sacrae ipsius Congregationis ratum habens, propria manu signare dignata est Commissionem Introductionis Causae Venerabilis Servi Dei Viti Michaelis Di Netta, sacerdotis professi e Congregatione SSmi Redemptoris, die 22 eisdem mense et anno.

Fr. S. Card. Martinelli, *S. R. C. Praefectus.*

L. ✠ S. † Petrus La Fontaine, Episc. Charystien., *Secretarius.*

III.

TUNQUEN. *(Tunja)*

RESOLUTIO DUBIORUM CIRCA CONSUETUDINES IN MISSA NEO-SACERDOTIS, EXPOSITIONEM SANCTISSIMI SACRAMENTI, USUM CANDELARUM EX CERA STEARINA, PALMATORIAM IN OFFICIO FERIAE VI, IN PARASCEVE, BENEDICTIONEM IN COMMUNIONE EXTRA MISSAM ET BENEDICTIONEM CUM AUGUSTISSIMO SACRAMENTO IN IANUA ECCLESIAE POST PROCESSIONEM.

Hodiernus Sacrae Liturgiae Professor in Seminario Tunquensis Dioeceseos, in Columbia, annuente suo Rmo Episcopo Ordinario, insequentium dubiorum solutionem a Sacra Rituum Congregatione humillime expostulavit, nimirum:

I. In prima Missa cantata a Neo-Sacerdote, praeter Ministros in Missa solemni adhiberi consuetos, duo inserviunt laici, quos Patrinos vocant, qui in parte et a latere Presbyterii stant, et quorum officium praecipue est aquam odoriferam ad manuum lotionem ter Neo-Sacerdoti effundere, videlicet, ante Missam, ad *Lavabo* et post sumptionem Calicis. Quaeritur: An continuari possit hic usus Patrinorum?

II. Absoluta sua prima Missa, Neo-Sacerdos, retenta vel interdum deposita casula et sumpto pluviali, a matre sua in Presbyterium ingressa et stante, genuflexus benedictionem sic paratus recipit; mox surgens, matri genuflexae et ipse benedicit. Eodem modo fit quoad patrem Neo-Sacerdotis. Quaeritur: An haec consuetudo, quae vetustissima videtur, retineri queat?

III. Ex Decreto S. R. C. *Colimen.*, 12 Iulii 1901 ad I expositio ac repositio SS̄mi Sacramenti fieri nequit eo modo quo velum extensum in tabernaculo expositionis plicatur, et ipsum in repositione explicatur, media chordulae cuiusdam distensione in repositione, aut relaxatione in expositione, quae omnia a sacrista vel acolytho peraguntur. Hic vero modus expositionis et repositionis usurpatur fere in omnibus Ecclesiis et Oratoriis sive publicis sive semi-publicis, nec non et in Ecclesiis Regularium, ac difficile foret hanc generalem et vetustam consuetudinem tollere, quia thronus expositionis sic in altari est constructus, ut ad eum non facilis pateat accessus. Aliunde benedictio cum SS̄mo Sacramento in fine expositionis non datur, ut patet, quum ex S. R. C. Decretis dari debeat, nisi in aliquibus tantum Ecclesiis ditioribus, ubi aliud praesto est Ostensorium, in quo celeriter exponitur alia Hostia super altare, et tunc datur benedictio. Quaeritur: An, attentis peculiaribus circumstantiis, praedicta consuetudo tolerari possit?

IV. Aliqui doctores liturgici affirmant posse in solemni expositione SS̄mi Sacramenti adhiberi tantum sex cereos. Quaeritur: An haec opinio ad praxim deduci liceat, praesertim in pauperibus Ecclesiis?

V. Ex variis S. R. C. Decretis, v. g. n.° 2865 *Massilien.*, 16 Septembris 1843, n.° 3376 *Policastren.*, 4 Septembris 1875 ad III, candelae ex stearina pro usu sacro prohibentur. In expositione tamen solemni SS̄mi Sacramenti nec non et in Missis solemnioribus, praeter numerum praescriptum cereorum, aliae permultae frequenter adhibentur candelae ex stearina, quae quidem collocantur hinc et hinc a latere tabernaculi et Crucis, extra tamen ambitum altaris. Quum autem aliquibus in locis altarium structura, saepe saepius perantiqua, non sinat candelas collocari nisi intra ambitum ipsius altaris, et ex altera parte propter cerae penuriam sumptus faciendi nimii esse deberent. Quaeritur: An praeter cereos praescriptos, sive in Missa, sive in benedictionibus cum SS̄mo Sacramento, aliae candelae ex stearina intra ambitum altaris adhiberi possint? Et quatenus negative, an, attentis circumstantiis, praedicta consuetudo tolerari possit?

VI. Iuxta Caeremoniale Episcoporum, lib. II, cap. XXV, n. 13, *Episcopus legit ex libro Prophetiam sine candela accensa*, qui modus loquendi significare videtur candelam in hoc officio non esse adhibendam. Quaeritur: Utrum in casu nullo modo adhibenda sit candela, an adhiberi debeat candela extincta?

VII. Ex S. R. C. Decreto n.° 3792 *Strigonien.*, 30 Augusti 1892 ad X, post distributionem Communionis extra Missam benedictio, sub formula *Benedictio Dei*, semper danda est (uno excepto casu, quando datur imme-

diate ante vel post Missam Defunctorum). In Rituali autem Romano, tit. IV, cap. II, n. 11, dicitur quod Sacerdos, sumpto Sanctissimo Sanguine, porrigit communicandis Eucharistiam et finita Communione non dat eis benedictionem, quia illam dabit in fine Missae. Quaeritur: Si certo constaret communicantes ante Missam usque ad eiusdem finem esse mansuros: an illa benedictio omitti possit vel debeat?

VIII. Ex Decreto S. R. C. n.° 1784 *Fanen.*, 19 Iulii 1687, benedictio cum SSmo Sacramento impertiri debet super altare in Ecclesia et non in ianua post Processionem. Attamen cum Decreto n.° 3225 *Utinen.*, 20 Augusti 1870, Sacra rituum Congregatio rescripsit, praefatam consuetudinem (impertiendi benedictionem in ianua) esse tolerandam. Porro quamvis temporum et locorum circumstantiae de quibus in Decreto n.° 3225, adamussim non verificantur, tamen eadem consuetudo pluribus in locis et Parochiis viget, ea praesertim de causa, qua permulti Christifideles, etiam milites, SSmum Eucharistiae Sacramentum comitantes, Ecclesiam, peracta Processione, ingredi nequeunt propter angustiam ipsius Ecclesiae et sic discedunt, et benedictionem, nisi in ianua ipsis impertiatur, non reciperent. Quaeritur: An in casu consuetudo retineri possit?

Et Sacra eadem Congregatio, requisito Commissionis Liturgicae suffragio, omnibusque accurate discussis et perpensis, ita respondendum censuit:

Ad I. Tolerari posse; sed, quoad manuum lotionem, tantum ad *Lavabo*.

Ad II. Prouti exponitur, negative et ad mentem. Mens est: consuetudinem de qua in casu continuari posse, non tamen in Presbyterio et in Ecclesia, sed in sacristia vel alibi; et postquam Neo-Sacerdos deposuerit sacra paramenta.

Ad III. Standum Rubricis, Decretis et praxi universali.

Ad IV. Ad Ordinarium.

Ad V. Negative ad utrumque et standum Decretis, praesertim recentioribus ad rem datis, uti in uno *Natcheten.*, 16 Maii 1902, et in altero *Plurimum Dioecesium*, 14 Decembris 1904.

Ad VI. Candelam seu Palmatoriam nullo modo esse adhibendam.

Ad VII. Negative.

Ad VIII. Attentis expositis, consuetudinem servari posse.

Atque ita rescripsit, die 30 Iulii 1910.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

Petrus La Fontaine, Episc. Charystien., *Secretarius.*

SACRA ROMANA ROTA

I.

CRACOVIEN. *(Cracovia)*

NULLITATIS MATRIMONII - KRASINSKA-CHELKOWSKI.

Pio PP. X feliciter regnante, Pontificatus Dominationis suae anno septimo, die 11 Iunii 1910, RR. PP. DD. Michaël Lega, Decanus Ponens, *Gustavus Persiani et Guilelmus Sebastianelli, Auditores de Turno in causa* Cracovien. - Nullitatis Matrimonii *in gradu appellationis adversus sententiam rotalem diei 21 Ianuarii 1910, appellante Defensore Vinculi ex officio, eodemque in causa disceptante; appellatis autem Sophia Krasinska et Severino Chelkowski, repraesentatis per procuratorem Nazarenum Ferrata, advocatum, sequentem tulerunt sententiam.*

Sententia ab H. S. Ordine prolata *die 21 Ianuarii 1910* in causa nullitatis matrimonii initi Cracoviae a Sophia Crasinska et a Severino Chelkowski, appellationis instantia, impetitur, iure ipso cogente, a Defensore Vinculi *ex officio*. Sententia enim rotalis edixit constare de nullitate matrimonii et ita infirmavit sententiam appellatam Curiae Cracovien. *die 4 Iunii 1909* quae de nullitate matrimonii non constare declaraverat.

Controversum matrimonium celebratum fuit Cracoviae in Ecclesia PP. Carmelitarum, nuncupata a B. M. V. *na Piasku, die 28 Ianuarii 1892*, praesente R. D. Mikulski, parocho Ecclesiae Omn. Sanctorum, qui persuasum habebat, se non esse parochum *proprium* nupturientium ratione neque *domicilii* neque *quasi domicilii*, nec delegatione *legitima* pollebat, sed ratus est nihilo secius, matrimonium validum esse, quia, uti ipse reposuit in suo interrogatorio « R. D. Servatoski a Roma (S. Sede) habuit « facultatem assistendi matrimoniis illorum, qui matrimonia inire non « poterant intra fines imperii russiaci: mortuo autem R. P. D. Servatoski « fuit apud me b. m. P. Stanislaus Zaleski S. I. ostenditque mihi docu- « menta typis mandata ut mihi persuaderet, me eiusmodi personarum « matrimoniis valide assistere posse. *Dominus Chelkowski vero asseruit « suam sponsam esse inter numerum eiusmodi personarum* ». Quare opinatus est, sponsam immunem esse a lege Tridentina capitis *Tametsi*,

ob incommoda graviora, quae experta esset in observanda forma Tridentina coram parocho proprio, proindeque ubique contrahere posse valide.

Sub anno 1908 de validitate huius matrimonii introducta est quaestio, ad instantiam Sophiae, quae coniugalem vitam abruperat, sed *de nullitate matrimonii non constare* pronunciavit Curia Cracovien. duplici ex capite - *primo* quia dubium erat an tempore coniugii, Sophiae mater dereliquerit domicilium Cracoviae acquisitum, quippe quae propriam habuit domum omni supellectili instructam ad plateam Wolska n. 12, quamque habitare aliquando Sophiae parentes consueverant. - *Secundo* quia satis exploratum non erat, utrum obligatio servandae formae tridentinae cessaverit pro Sophia, propter graves difficultates eidem obstantes si matrimonium in Russia contraheret. - Quoad primum difficultatis caput, inter disputandum omne evanuit pondus, siquidem per incontroversum documentum patuit, matrem sponsae animum habere non potuisse tempore initi coniugii, iterum redeundi suam domum Cracoviae possessam, quum in mandatis dederit suo procuratori Dño Francisco Slenk eamdem domum vendendi. - Remanet *alia* dubitandi ratio, quam tamen e medio abstulisse documenta dein exhibita censuerunt RR. PP. Domini in sententia rotali diei *21 Ian. 1910*, pronunciantes *constare de nullitate matrimonii.* - In hodierna actione quaestio agitatur sub hac rogandi formula. *An sententia rotalis diei 21 Ian. 1910 sit confirmanda vel infirmanda in casu?*

In solutionem dubii haec perpenderunt RR. PP. Domini in primis *ad factum* quod spectat. 1.° Plures attestationes confirmant assertionem Dominae Sophiae, se nempe Cracoviam contulisse, nuptias celebraturam, non ad effugienda pericula persecutionum sed ut suae devotioni satisfaceret erga Virginem Mariam sub titulo *na Piasku.* Eius soror Francisca Edwiges testatur: « Soror mea Cracoviam venit, die ante nuptias, et « divertit ad Hospitium " Grand-Hotel ", quia adhuc virgo proposuerat, « nuptias in Ecclesia B. M. V. *na Piasku* celebrare » et alia soror, Elisabeth, fatetur: « quin imo votum emiserat nuptias celebrandi in Sacello « B. M. V. *na Piasku* ». Item testatur Sophiae vir, Chelkowski, excludens alia ex causa, Cracoviae matrimonium celebratum fuisse. 2.° Mater Sophiae in sua attestatione, non diffitetur, incommoda oriri potuisse ex matrimonio in Russiaco imperio celebrato, ait enim: « Recordor tamen « me semel adiisse Archiepiscopum (Varsavien.) Popiel et cum ipso de « hac re locutam fuisse, atque ipsum dixisse: suadeo vobis ut potius « Cracoviam proficiscamini; tunc enim erat tempus aliquantulum peri« culosum » subdit vero eadem testis « modo recordor, quod non age« batur de matrimonio Sophiae, sed filiae natu maioris ». - Eadem

testis asseverat: « Filius meus Henricus matrimonium iniit Wilnae, neque « ulla passus est obstacula vel incommoda ». Eademque testatur: « Demum « postquam maritus meus civitatem austriacam obtinuit, liberos palam « baptizare fecimus intra fines imperii russiaci et filiam Hedvigem pri- « mam baptizavimus et matrici inscripsimus Varsaviae ». 3.° Constat ex eadem attestatione matris Sophiae, huius patrem eo consilio impetrasse civitatem austriacam « ut liberos suos contra persecutionem gubernii, et « poporum schismaticorum tueretur ». 4.° Hanc conditionem autem ignorabat Parochus Mikulski cum deliberavit matrimonio Sophiae assistere; fatetur enim « de eorum civitate austriaca nihil scivi et persuasum mihi « erat, eos esse cives russiacos ». Postea vero subdit veluti in suam excusationem: « Etiam hodie puto, nupturientes, qui vel solam austria- « cam civitatem habent, sed bona possident intra fines imperii russiaci, « posse esse expositos persecutionibus, si nuptias celebrare vellent intra « fines imperii russiaci. *Ad me veniebant uniti, nati in Galicia, cives « austriaci sed habitantes in imperio russiaco et dicebant, se ibi matri- « monium inire non posse* ». Sed ipsum factum quod attinet, comparatio non habet fundamentum; hi enim *uniti* « (nempe *uniti* ecclesiae catholicae iidemque *desertores Ecclesiae orthodoxae russiacae* sed adhuc profitentes *ritum graecum*) in odio sunt legibus russiacis quippe qui videntur viam nimis facilem complanare Fidei Catholicae, sub ritu quoque graeco, profitendae. Quare *uniti* confundendi non sunt cum aliis fidem catholicam sub *ritu latino* profitentibus, etsi conversis e schismate orthodoxo.

Hisce in facto animadversis, ad *ius* quod spectat haec considerarunt RR. Domini. Quia ius naturale praevalet positivo vel ecclesiastico, S. Officium in Instruct. diei 7 Iulii 1877 declaravit: « legem tridentinam, « quoad suum effectum suspensam manere etiam quoad illa loca in « quibus fuit publicata atque in observantia servata, quoties aut non « amplius observari potest aut non potest observari quin pericula et « obstacula insuperabilia aut operatu difficilia offendantur ». Ad constabiliendum autem fundamentum huius declarationis, docet ipsa Instructio « in medium afferemus concordem theologorum canonistarumque opi- « nionem, multiplices S. C. Concilii resolutiones, recentem denique Pii « f. r. Papae VI decisionem in eius epistola in forma Brevis, Episcopo « Lucionensi in Gallia directa, die 28 Maii 1793, quae incipit: " *Perlectae « sunt etc.* " ».

Sacri Vinculi adsertor hanc declarationem obiecit contendens, Sophiam a sua nativitate inscriptam fuisse in tabulis schismaticorum et tantummodo clam et secreto s. baptisma, ritu catholico, suscepisse; quocirca coram parocho *proprio* in dioecesi Zhotopoliensi si contraxisset,

servata Tridentina lege, severitatem russiacarum legum, uti in suam ecclesiam rebellis, in se concitasset. - Ex adverso animadverterunt RR. DD. Auditores, Sophiae patrem suam suorumque conversionem ad fidem catholicam nedum protexisse a legibus russiacis per adoptatum *ritum catholicum latinum*, sed maxime *per susceptam austriacam civitatem*. Sibi vero et suis efficaciter consuluisse, pro libertate catholicae confessionis, Sophiae patrem disertis verbis testatus est Consul Russiacus, ita: « Par conséquent une jeune fille dont le père originairement sujet russe « aurait changé de nationalité dans les formes légales avec toute sa « postérité et baptisée à l'étranger dans la religion catholique romaine, « quoique d'après les lois russes sur les mariages mixtes, elle eût dû « être baptizée ortodoxe-grecque, désirant épouser un catholique ro- « main de nationalité allemande ou de toute autre nationalité, et se « trouvant être au moment de son mariage catholique romaine et léga- « lement sujette étrangère, doit faire célébrer son mariage en Russie « dans une Eglise catholique romaine afin que le mariage soit reconnu « valide, d'après la loi russe en vigueur aussi en 1892 ».

Haec quae a Consule relata sunt se referunt ad catholicos *ritus latini* seu *romani;* cum in catholicos ritus graeci seu Ruthenos unitos vigeat lex exceptionis, quam Pater Roth. S. I. in litteris datis ad S. Congr. Concilii, 24 Iunii 1909, ita enunciat: « Catholici *ritus graeci* (i. e. uniti Rutheni) quamvis essent *cives austriaci* in Russia *degentes*, fere ad nostra usque tempora a gubernio russiaco cogebantur schisma profiteri et sacramenta in Ecclesiis schismaticis profiteri. Inde per documenta, quae exhibita sunt aliaque reperta in tabulario S. Congregationis *negotiis extraordinariis ecclesiasticis praeposita* patet S. Sedem provide succurrisse horum fidelium conditioni eosque fovisse omnimode, eosdemque securam tutelam pro sua fide protegenda expertos esse in professione *ritus latini* coniuncti cum *civitate austriaca* ».

Re sane vera (animadverterunt RR. Domini) gratiosae concessiones factae a S. Sede et ad acta exhibitae relate ad impedimentum *clandestinitatis*, omnes se referunt ad catholicos *ritus graeci* seu ad *unitos Ruthenos* et dumtaxat sub anno 1896 impertitae sunt Episcopo Cracovien. speciales facultates, scilicet « benedicendi matrimonia fidelium russiaci « imperii subditorum, qui, gravibus de causis, coram parocho proprio « nuptias celebrare nequeunt » nullo facto discrimine inter catholicos *latinos* et unitos Ruthenos seu *ritus graeci*. - Unde fluet consequens, tempore initi matrimonii hodie controversi, Ordinarium Cracoviensem neque pro se neque pro suis parochis obtinuisse extraordinarias facultates quoad catholicos *ritus latini*, in imperio Russiaco degentes. Ad

omnem vero diluendam dubietatem, perquisitum est tabularium praefatae S. Congregationis et exitus fuit ut modo posita consequentia plane confirmaretur.

Perpenderunt insuper RR. Patres praefatam concessionem factam a. 1896, hoc docere, ipsos catholicos *ritus latini* subditos imperii russiaci seu russiacos non in iis versari difficultatibus in susceptione sacramentorum et praecipue in celebratione *matrimonii* ut lex tridentina clandestinitatis eos non urgeret. Saltem hoc valde dubium fuisse, dicendum est; in dubio autem, plane vigere pro catholicis ritus latini legem communem et non fieri locum exceptioni seu immunitati ab eadem lege, nemo est qui ambigere possit: D'Annibale, *I, n. 184.*

Neque refert Sophiam in publicis tabulariis habitam fuisse non uti *catholicam,* sed veluti *schismaticam;* siquidem cum desierit esse civis russiaca, probatio ex praefatis tabulis vim habet usque dum legitimis documentis non probetur, eamdem alteri nationi adscriptam religionem catholicam profiteri. Unde Pater Roth S. I. in citatis litteris habet: « Dubitari nequit quin Sophia Krasinska, quippe quae tempore celebrationis erat civis austriaca atque insuper probare poterat, tum testimonio sui baptismi tum alio testimonio exarato a Reverendo Mikulski se esse catholicam *ritus latini,* libere potuerit nuptias celebrare intra fines imperii russiaci et consequenter obnoxia erat servandae formae tridentinae ».

Quod autem Sophia propter mutatam nationalitatem et per professionem religionis catholicae nullum periculum pertimescere posset ex parte gubernii russiaci, si contraxisset servata forma Tridentina, deducitur ex *facto;* scilicet ab exemplis desumptis a personis ipsius familiae Krasinska. Constat enim Hedwigem, sororem Sophiae solemniter baptismum suscepisse Varsaviae, quin tamen cuiquam de familia aliquod damnum e civili auctoritate obvenerit. Pariter ab ipsa Sophiae matre accipimus, Henricum Sophiae fratrem matrimonium Vilnae contraxisse a. 1897, publicis bannis in parochia praemissis, quin unquam vel levissimas poenas quilibet pertulerit.

Cuius argumenti vim RR. Auditores censuerunt, non enervari per animadversionem Defensoris vinculi animadvertentis, legum russiacarum severitatem effecisse ut matrimonium a Sophia *non potuerit perfici coram Parocho domicilii in dioecesi Zhotopoliensi,* quamvis idem celebrari potuerit, *absque ullo incommodo in una ex ecclesiis catholicis in imperio russiaco positis.* Quod si veritati responderet, sequeretur absurdum, nempe ab ipsis severioribus legibus viam facilem aperiri fidelibus catholicis pro suscipiendis sacramentis a sacerdotibus catholicis, qui non expe-

rirentur severitatem legum dum opem et auxilium praeberent iisdem catholicis ad eludendas leges russiacas.

Difficultatem potius aliquam facere visa est attestatio Sophiae matris, asserentis, se Archiepiscopum Varsaviensem adiisse, eumdem consultura - *quia erat tempus aliquantulum periculosum* - cuius aliqualis periculi existentiam asserit etiam Dr. Stephanus Slek. - Quae assertiones hoc probare videntur, et *susceptam austriacam civitatem*, et *professionem catholicae religionis* sub *ritu latino*, saltem tunc temporis, non satis protexisse eum qui bona possideret in imperio russiaco, ibique domicilium fovebat. - Nihilo secius Patres Domini censuerunt, non heic agi de illa difficultate seu de illo graviori incommodo eximente a lege clandestinitatis. Nam mater ait, tempus fuisse aliquantulum periculosum, et Dr. Slek ait: « *Opinor eam timere potuisse sed cum certitudine id asserere non possum* ». Unde agitur *de non gravi eodemque dubio periculo* quod non eximit a lege communi. Nam relata Instructio S. Officii exquirit *pericula* et *obstacula insuperabilia aut operatu difficilia*, et Pius VI in Epistola ad Episcopum Genevensem die 5 Oct. 1793, docet non obligare legem clandestinitatis, si ad *parochum proprium recurri, nonnisi difficillime et periculosissime*, possit.

Sed alio ex capite DD. Auditores adverterunt, deduci posse usque ad evidentiam, in casu non habitam fuisse immunitatem a lege Tridentina. Nam eiusmodi *impossibilitas aut difficultas* debet esse *communis*. Card. Gasparri *De Matr. vol. II, n. 1175* edit. tert.; Wernz, *De Matr. n. 173*. Ast pro civibus austriacis iisdemque catholicis certe nullum periculum subest in susceptione sacramentorum intra fines imperii russiaci et dumtaxat propter politicas vicissitudines et nimium zelum alicuius Magistratus, aliquando aliquale periculum imminere potest iis qui tamen bona possident in ditione russiaca, ibique commorantur. Sed quantae iis civibus austriacis non suppetunt efficaciores rationes tum ad effugiendum aut arcendum periculum tum ad alibi *licite valide* et *commode* sacramenta suscipienda? Ut unum recolamus facile effugium, quo sibi consulere poterat Sophia, advertendum est quod refert ipse Vinculi adsertor, nempe ab altera Sophiae sorore contractum fuisse matrimonium non *coram parocho proprio in Russia* nec *ex huius delegatione*, sed Cracoviae *vi delegationis parochi sui viri*. Et iure merito, nam parochus *proprius viri*, fit et sponsae *parochus proprius* qui alterum delegare valet. Quare ergo et Sophia non servavit legem Tridentinam contrahens coram parocho proprio viri aut ex huius delegatione quod commode et absque ullo periculo perficere poterat?

Cum vero agatur de interpretanda voluntate legis *communis*, quae

non obligat ipsam *communitatem* cui eidem immineat, ex observantia, grave incommodum, versamur in odiosis et hinc non censetur subesse incommodum in communitatem pro aliquo particulari casu, si idem effugi valeat, aliqua non difficili ratione. Exinde *loc. cit.* docet Card. Gasparri: « At e contrario, stante communi impossibilitate, lex Tridentina obligat eum qui adhuc potest adire proprium sacerdotem vel delegatum aut saltem per litteras potest infra mensem obtinere a proprio sacerdote, id est a parocho, vel ab Ordinario vel ab ipso R. Pontifice delegationem alteri Sacerdoti qui matrimonio assistat ».

Quamobrem quaecumque fuerit persuasio Sacerdotis Mikulski et etiam Dñi Chelkowski qui videtur asseruisse ***suam sponsam esse inter numerum personarum a lege clandestinitatis exemptarum,*** tamen propter exposita nihili facienda esse visa est RR. Patribus, quia iuxta effatum: « ***nostra existimatio rerum veritatem non mutat*** ». Notatum tamen voluerunt RR. PP. eumdem D. Mikulski in sua attestatione asseruisse: ***de eorum*** (nupturientium) ***civitate austriaca nihil scivi.***

Quibus omnibus consideratis et sedulo perpensis.

Christi nomine invocato, Nos infrascripti Auditores pro Tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes decernimus, pronunciamus et definitive sententiamus: ***sententiam rotalem esse confirmandam*** et ita ad propositum dubium *affirmative* respondemus.

Praeterea mandamus ut expensas iudiciales Dñus Severinus Chelkowski et Dña Sophia Krasinska, in aequali parte, sustineant et solvant.

Ita pronunciamus, mandantes Ordinariis locorum et ministris Tribunalium ad quos pertinet ut hanc nostram definitivam sententiam executioni mandent et adversus reluctantes procedant ad normam sacrorum canonum, et praesertim *cap. 3, Sess. XXV* Conc. Trid. *de Reform.* iis adhibitis exsecutivis et coercitivis remediis, quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis exstitura sint.

Romae, in Sede Tribunalis, die 11 Iunii 1910.

Michael Lega, Decanus, *Ponens.*
L. ✠ S. Gustavus Persiani.
Guilelmus Sebastianelli.

Sac. Tancredes Tani, *Notarius.*

II.

Citatio Edictalis

SANCTI CHRISTOPHORI DE HABANA.

NULLITATIS MATRIMONII.

Cum ignoretur domicilium et locus actualis commorationis Dñae Catharinae Laza, eamdem per praesens edictum citamus ad comparendum, sive per se sive per procuratorem legitime constitutum, in sede Tribunalis S. R. Rotae, die 8 Novembris an. 1910, hora undecima, ad videndum subscribi infrascriptum dubium, necnon destinari diem, in qua habebitur Turnus Rotalis pro tractatione causae: « An sententia Rotalis sit confirmanda vel infirmanda in casu ».

Ordinarii locorum et fideles quicumque notitiam habentes de domicilio aut commorationis loco Dominae conventae, curare debent, si et quatenus fieri posset, ut de hac edictali citatione moneatur.

Romae, die 24 Augusti 1910.

Guilelmus Sebastianelli, *Ponens.*

Ioannes Ladelci,
Notarius S. R. Rotae.

(Traduction).

TRIBUNAL DE LA SACRÉE ROTE ROMAINE.

Citation par Édit.

DE ST. CHRISTOPHE DE ABANA - NULLITÉ DE MARIAGE.

Étant inconnu le domicile et le lieu de la demeure actuelle de Madame Catherine Laza, par le présent édit Nous citons la même Dame Catherine Laza à comparaître par propre personne ou par un procureur légitimement constitué au siège du Tribunal de la S. Rote Romaine, le 8 Novembre 1910, à 11 heures du matin, pour voir souscrire le doute ci-dessous rapporté, et fixer le jour de la cause devant la Rote. - *Doute:* « La sentence Rotale doit-elle être confirmée ou infirmée? »

Les Ordinaires des lieux et les fidèles ayant connaissance du domicile ou du lieu de la demeure actuelle de la dite défenderesse, doivent, dans la mesure du possible, l'avertir de la présente citation.

Rome, le 24 Août 1910.

Guillaume Sebastianelli, *Ponent.*

Jean Ladelci,
Notaire de la S. R. Rote.

SIGNATURA APOSTOLICA

PLATIEN. (*Piazza Armerina*).

REDDITIONIS RATIONUM.

Inter Administratores Ecclesiae Matricis oppidi Castri Ioannis actores, repraesentatos per legitimum Procuratorem Adv. Christophorum Astorri; atque Illmum et Revmum Episcopum Platien. conventum, repraesentatum per legitimum Procuratorem Adv. Aloisium Lavitrano.

Administratores Ecclesiae Matricis et Collegialis in oppido Castri Ioannis, dioecesis Platien., quorum quatuor sunt Dignitates Capituli et duo Procuratores laici - (ex bulla fundationis Capituli an. 1708, ad Capitulum qua tale nullimode pertinet administratio eiusdem Ecclesiae) - asserunt se gaudere privilegio, quod plusquam centenaria consuetudo confirmaverit, exhibendi Ordinario suo tantum redditionem rationum expensarum, quae iam factae essent, (vulgo *bilancio consuntivo*), et quidem singulis trienniis atque in cursu S. Visitationis. Nihilominus hodiernus Antistes Platien. anno 1905 extra S. Visitationis tempus repetiit provisionem accepti et expensi atque redditionem rationum expensarum universim *(bilancio preventivo e consuntivo)* contra praesumptam inveteratam consuetudinem. Tum Administratores obtemperare Episcopo iubenti renuerunt, allegantes privilegiatam suam conditionem, quae a reddendis expensarum rationibus extra S. Visitationis tempus eos eximeret.

Ordinarius autem poposcit ab uno ex Procuratoribus atque obtinuit nonnulla saltem ex documentis, quae praesumptum privilegium adstruere dicebantur. Haec quidem documenta ipse Ordinarius Romam misit ad S. C. Concilii implorans, ista super controversia, Supremi Consessus decisionem.

S. C. Concilii rem *per Summaria precum* pertractans, sub die 18 Novembris 1905 respondit: *Servetur ius commune.* Qua quidem decisione fultus Ordinarius, die 22 Iunii 1908 decretum protulit, quo singulis Administratoribus rerum ecclesiasticarum praecipiebatur, ut quolibet anno provisionem accepti et expensi *(conto preventivo)* item et rationum expensarum redditionem *(conto consuntivo)* sibi exhiberent, nulla facta men-

tione praesumpti privilegii Ecclesiae Matricis. Administratores eiusdem Ecclesiae contra hoc decretum ad S. C. Concilii recursum fecerunt.

Quae tamen, recursum ad Emorum Patrum examen non admisit, responditque: *In decisis.* Quum autem alia plurima documenta, quibus praesumptum privilegium Ecclesiae Matricis demonstrari asserebatur, in medium afferrentur, et ad S. C. Concilii transmissa fuissent, haec deliberavit propositam quaestionem denuo examinandam suscipere. Interim post editam Pontificiam Constitutionem « *Sapienti Consilio* » de Romanae Curiae reformatione, haec Causa penes S. C. Concilii ad exitum perduci non potuit. Proinde Administratores Ecclesiae Matricis petierunt, ut Causa remitteretur ad Supremum hoc Apostolicae Signaturae Tribunal. Igitur humillimae preces SS. D. N. Pio Papae X porrectae fuere, ut *Commissionem Pontificiam* indulgere dignaretur, cuius vi Causa Platien. rationum redditionis ad Supremum hoc Tribunal definienda traderetur tum circa restitutionem in integrum, tum circa praesumpti privilegii valorem de reddendis ab Administratoribus Ecclesiae Matricis in oppido Castri Ioannis tantum rationibus expensarum, quae iam factae fuerint *(bilancio consuntivo)* Ordinario Platien., singulis trienniis et in cursu S. Visitationis. Sanctissimus *Commissione Pontificia* benigne indulta, iussit Auctoritate Sua Causam hanc proponi apud Supremum Signaturae Apostolicae Tribunal, ut Emi Iudices eam *de novo* cognoscerent atque dirimerent.

Causa igitur funditus pertractata est in Ordinaria Supremi Tribunalis Sessione habita in aedibus Vaticanis die 18ª mensis Iunii currentis an. 1910, relatore Rmo et Emo P. D. Sebastiano Card. Martinelli, propositis, antea inter partes concordatis dubiis, scilicet:

1.° *An restitutio in integrum concedenda sit in casu?* Et quatenus affirmative;

2°. *An privilegium quod sibi vindicant, quoad rationum redditiones, Administratores sustineatur in casu; ita ut eximantur a quavis redditione rationum, praeter rationes expensarum* (vulgo *conto consuntivo*) *exhibendas Ordinario singulis trienniis et in cursu S. Visitationis?*

Eminentissimi Iudices responderunt:

Ad 1.um *Non esse locum restitutioni in integrum.*

Ad 2.um *Negative.*

In expensis autem iudicialibus Supremum idem Tribunal condemnavit Administratores Ecclesiae Matricis oppidi Castri Ioannis, dempto tamen honorario advocati Illmi ac Revmi Episcopi Platien.

Atque ita editum est, pronunciatum, decretum, declaratum, iudicatum; mandatumque ut haec definitiva sententia publici iuris fieret, atque ab omnibus ad quos spectet executioni mandaretur, non solum etc. sed et omni etc.

Datum Romae ex aedibus Supremi Tribunalis die 26ª mensis Iunii 1910.

L. ✠ S. Nicolaus Marini, *a Secretis.*

Ita est.

Iosephus Adv. Fornari, *S. T. A.*

SECRETARIA STATUS

EPISTOLA

AD BARONEM DE MONTENACH, PRAESIDIS VICES GERENTEM SOCIETATIS POPULARIS CATHOLICAE HELVETIAE, OCCASIONE PRIMAE " HEBDOMADAE SOCIALIS " CATHOLICORUM HELVETICORUM.

J'ai reçu la lettre par laquelle vous faites connaître au Saint Siège le Programme de la première « Semaine Sociale » des Catholiques Suisses, ainsi que les principes directeurs que ses promoteurs donnent à ce mouvement d'action sociale, organisé sous les auspices de l'Association Populaire catholique Suisse, approuvé et béni par vos Evêques très vénérés.

C'est avec une vive satisfaction que le Saint-Père reçoit de vous l'assurance que les organisateurs de votre « Semaine Sociale » sont profondément attachés aux directions du Saint Siège, et fermement résolus à les suivre dans la pratique, en plaçant leurs œuvres sur les plus solides fondements religieux, et en leur donnant un lien d'union dans la vaste fédération de vos œuvres catholiques. Vous les préserverez ainsi des divisions stérilisantes et des infiltrations dangereuses.

Les orateurs et les conférenciers de vos cours devant s'inspirer des mêmes principes, nul doute, que votre « Semaine Sociale » ne soit bien profitable au développement de vos institutions catholiques.

Le Saint-Père me donne l'agréable mandat d'envoyer, avec Ses paternels encouragements, la bénédiction apostolique aux organisateurs de la première « Semaine Sociale » Suisse.

Veuillez agréer, Monsieur, l'assurance de mes sentiments très distingués.

Le 4 Juillet 1910.

R. Card. Merry del Val,
a Secretis Status.

L. ✠ S.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

S. CONGREGAZIONE CONCISTORIALE

AVVISO DI CONCORSO.

Nella sacra Congregazione Concistoriale, il giorno 15 del prossimo mese di Ottobre, avrà luogo il concorso ad un posto di Officiale.

Coloro, che desiderassero di prendervi parte, dovranno, entro un mese dalla data del presente, esibire nella Segreteria di detta sacra Congregazione la domanda corredata dei titoli necessarî per l'ammissione.

Roma, 7 Settembre 1910.

Scipione Tecchi, *Assessore.*

S. CONGREGAZIONE DEI RELIGIOSI

AVVISO DI CONCORSO.

Nella Sacra Congregazione dei Religiosi, il giorno 15 del prossimo mese di Ottobre, avrà luogo il concorso a un posto di Ufficiale minore.

Coloro, che desiderassero di prendervi parte, dovranno, entro un mese dalla data del presente, esibire nella Segreteria di detta Sacra Congregazione la domanda corredata dei titoli necessarî per l'ammissione.

Roma, 9 Settembre 1910.

Francesco Cherubini, *Sotto-Segretario,*

SECRETARIA STATUS.

EPISTOLA.

PAG.

Ad Baronem de Montenach, Praesidis vices gerentem Societatis popularis catholicae Helvetiae, occasione primae « hebdomadae socialis » catholicorum Helveticorum. - *4 iulii 1910* 701

DIARIUM ROMANAE CURIAE

I. S. Congregazione Concistoriale. *Avviso di Concorso* 702

II. S. Congregazione dei Religiosi. *Avviso di Concorso* . . . . . »